

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

WĄBRZEŻNO

Jubilaci z 50-letnim stażem

str. 4

POWIAT

Rolnik rolnikowi
nierówny –
porównaj stawki
podatku

str. 6

HISTORIE RODZINNE

Życiorysy
naznaczone wojną

str. 5

WĄBRZEŻNO

Dotacja na zmianę
ogrzewania

str. 2

CZWARTEK

2 stycznia
2013

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,79zł

w tym 5% VAT

nr 1/2014 (248)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

Wąbrzeźno

Tłumy bawiły się na wąbrzeskim rynku

Wąbrzeźnianie po raz pierwszy witali Nowy Rok w plenerze. Uczestnicy imprezy sylwestrowej na rynku złożyli życzenia noworoczne naszym Czytelnikom.

Impreza wystartowała o 22.30. Na początku przy największych przebojach minionego roku na wydzielonym przed sceną placu bawiła się tylko garstka mieszkańców. Przed występem gwiazdy wieczoru – zespołu Jambo Africa – był już pełen rynek. Publiczność szalała przy takich tanecznych hitach jak „Ramaya”, „Agadou” czy „Fly flamingo”. Humory dopisywały.

– Świetnie, że sylwester jest na rynku. Bardzo się z tego cieszymy – mówi Justyna Gruszewska, która wzięła udział w jednym z konkursów tanecznych, przeprowadzonych na scenie.

dokończenie na str. 6

Od lewej Jagoda Pawlewska, Justyna i Piotr Gruszewscy, Patrycja i Kamila Trzcińskie wspólnie bawili się na rynku

Pan Kazimierz cieszył się, że nareszcie zorganizowano imprezę sylwestrową dla mieszkańców

Alina Lewandowska, Barbara Antosik, Maryla Bartoś, Ewa i Zbigniew Markiewicz postanowili przywitać Nowy Rok na Placu Jana Pawła II

Powiat

Prestiż dla Worwo

Drużyna Worwo Wąbrzeźno 4 i 5 stycznia zagra w najbardziej prestiżowym turnieju halowym w Polsce. Zmagania będzie można śledzić na żywo w internecie.

Halowy Turniej Piłkarski Amber Cup rozgrywany jest od grudnia 2006 roku w Słupsku. Zawody odbywają się pod patronatem PZPN. W najbliższej edycji zagra wąbrzeski zespół – WORWO. Piłkarze z Wąbrzeźna zagrają w turnieju sobotnim, którego główną nagrodą jest udział w niedzielnych zawodach. W nich, oprócz zwycięzcy sobotniej rywalizacji, zaprezentują się tak znane drużyny jak Lechia Gdańsk, Baltika Kaliningrad, Chojniczanka Chojnice, Miedź Legnica, Fabryka Futbolu (zawodnicy reprezentacji Polski i Ekstraklasy). Organizato-

rzy czekają jeszcze na potwierdzenie udziału Śląska Wrocław i GKS Bełchatów.

REKLAMA dokończenie str. 19

Poszukujemy do PRACY
W Golubiu-Dobrzyniu
BRYGADZISTÓW
SPAWACZY
TECHNOLOGA
KONTROLERA JAKOŚCI
OPERATORA MASZYN CNC
tel.: 502 367 881

REKLAMA

kredyty gotówkowe

PORA NA DESZCZ PIENIĘDZY!

Weź **szybki kredyt**
i ciesz się gotówką!

Zapraszamy do oddziału
Santander Consumer Banku

w Wąbrzeźnie
ul. Kościuszki 2a
pon.-pt.: 9:00-17:00

Infolinia:

195 00

KOSZT POŁĄCZENIA ZGODNY
Z TARYFĄ OPERATORA

Santander
CONSUMER BANK

santanderconsumer.pl

Bank dla Twoich pomysłów

Wąbrzeźno

W piątek jasełka na rynku

Dzięki jasełkom w wykonaniu wąbrzeskich gimnazjalistów, mieszkańcy miasta będą mogli wrócić do świątecznej atmosfery. Uczniowie wystąpią na rynku 3 stycznia (piątek) o godz. 12.00. Na inscenizację narodzin Jezusa zaprasza Wąbrzeski Dom Kultury. (pg), fot. archiwum CWA

Płużnica

Gmina przyjazna maluchom

Chata Małego Skrzata to drugie przedszkole, które powstało w gminie Płużnica.

Pierwsze przedszkole zostało otwarte w 2011 r. w Płachawach. Wcześniej dzieci musiały dojeżdżać do sąsiednich gmin lub edukację rozpoczynały dopiero w szkole podstawowej w oddziałach zerowych. Od 2009 roku zaczęły powstawać punkty przedszkolne, które częściowo rozwiązywały problem.

– W ostatnich miesiącach, w wyniku zmiany lokalizacji punktu pocztowego, pojawiła się możliwość utworzenia przedszkola w Płużnicy. Wspólnie z partnerem wykorzystaliśmy tę szansę, pozyskując na ten cel środki z Unii Europejskiej – powiedział podczas otwarcia nowej placówki wójt Marcin Skonieczka. – Nasze założenie jest takie, żeby do 2020

roku wszystkie dzieci w gminie objęte zostały edukacją przedszkolną, która ułatwi im dalszy rozwój w szkołach.

Do nowej placówki uczęszcza 21 maluchów.

– Przedszkole jest doskonale wyposażone, mamy bardzo dużo zabawek i pomocy naukowych, dlatego dzieci chętnie uczestniczą we wszystkich zajęciach – mówi Paulina Tobolska, nauczyciel wychowania przedszkolnego w płużnickim oddziale. – Prowadzimy również zajęcia profilaktyczne, dotyczące m.in. bezpieczeństwa, osvajania dzieci z telewizją i jej zagrożeniami. Maluchy mają okazję uczestniczyć w różnorodnych lekcjach dodatkowych, m. in. języka angielskiego, rytmiki, tańca,

artystycznych. Objęte są także opieką specjalistów – logopedy i psychologa.

Przedszkole w Płużnicy prowadzone jest przez Centrum Edukacji ANWISZ w Grudziądzu i zostało uruchomione w ramach projektu „Witajcie w naszej bajce”, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Oddział czynny jest w godzinach 7.00-15.00.

Zajęcia w nowym przedszkolu są bezpłatne. Zapisy dzieci przyjmowane są w biurze projektu Płużnica 55 b (dawny budynek poczty). Dodatkowe informacje udzielane są pod nr tel. 791 871 464.

oprac. (pg), fot. nadesłane

W nowym przedszkolu jest obecnie 21 maluszków
REKLAMA

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

Dębowa Łąka

Święta w areszcie

Mieszkaniec powiatu sam sobie podarował niecodzienny prezent świąteczny: noc w areszcie. A trafił tam za posiadanie narkotyków.

25 grudnia przed godz. 23.00 w Dębowej Łące wąbrzescy policjanci wylegitymowali trzy młode osoby, które wcześniej na widok funkcjonariuszy zaczęły się podejrzanie nerwowo zachowywać. To wzmożyło czujność mundurowych. Okazało się, że jeden z wylegitymowanych miał w kieszeni kurtki woreczki strunowe z mari-

huaną. Oprócz 1,24 grama suszu 26-latek posiadał przy sobie 0,37 grama amfetaminy.

Mieszkaniec powiatu wąbrzeskiego został zatrzymany i noc spędził w areszcie w Brodnicy. Za posiadanie narkotyków odpowie przed sądem.

(pg)

Wąbrzeźno

Dotacje dla ekologicznych

Mieszkańcy Wąbrzeźna, którzy zastąpili lub chcieliby zastąpić ogrzewanie węglowe ekologicznym, mogą ubiegać się o dotację z budżetu miasta.

Z pomocy mogą skorzystać osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe z Wąbrzeźna, które po 1 stycznia 2010 roku dokonały już wymiany ogrzewania na ekologiczne, bądź mają w planach taką inwestycję. Wnioski przyjmowane są od 2 stycznia i rozpatrywane będą według kolejności zgłoszeń lub do wyczerpania puli pieniędzy przeznaczonych na ten cel.

Wysokość dotacji uzależ-

niona jest od rodzaju inwestycji, udokumentowanej fakturami lub rachunkami. Można otrzymać od 200 do 700 zł.

Formularz wniosku dostępny jest w Wydziale Geodezji, Budownictwa i Inwestycji Urzędu Miasta Wąbrzeźno, ul. Wolności 18, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 2, tel. 56 688 45 27.

(pg)

Wąbrzeźno

Droga przypieczętowana

Umowa między Zarządem Województwa Kujawsko-Pomorskiego a Powiatem Wąbrzeskim o dofinansowanie przebudowy drogi do Kowalewo Pomorskiego została podpisana 23 grudnia.

Nową drogę wybuduje firma Skanska. Obecnie wykonawca pracuje nad organizacją ruchu podczas robót. Prace mają być prowadzone równolegle na terenie miasta i poza nim. Uciążliwe dla mieszkańców mogą być roboty na ulicy Wolności. O utrudnieniach w ruchu będziemy informować. Przebudowa drogi będzie kompleksowa. Obejme m.in. poszerzenie jezdni, wzmocnienie konstrukcji nawierzchni, ułożenie nowej warstwy ścieralnej nawierzchni, przebudowę kanalizacji i przepustów, budowę chodników i elementów bezpieczeństwa ruchu oraz przebudowę i modernizację skrzyżowań i zjazdów. W sumie zo-

stanie przebudowane 16 km drogi.

Inwestycja współfinansowana jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość inwestycji wynosi 20 mln 568 tys. zł. Kwota dofinansowania wynosi 10 mln. Pozostałe koszty zostały rozłożone na poszczególne samorządy: powiat wąbrzeski, miasto Wąbrzeźno, gminę Wąbrzeźno, powiat golubsko-dobrzyński i gminę Kowalewo Pomorskie. Czas na wykonanie inwestycji wykonawca ma do maja 2015 r.

(pg)

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszkievicz

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (56) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wywiad

To był kolejny pracowity rok dla ARiMR

Rozmowa z Andrzejem Grossem, prezesem Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

– Koniec roku, to dobry czas na podsumowania. Jaki był 2013 rok dla ARiMR?

– Dla Agencji ten rok był bardzo pracowity. Wynikało to z tego, że kończy się unijna perspektywa finansowa na lata 2007-2013. Trzeba było i nadal trzeba dokładać ogromnych starań, aby rozsądnie i w pełni spożytkować wszystkie środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Od razu jednak uspokoję, że nie ma groźby niewykorzystania tych środków. Zdecydowana większość środków jest już rozdysponowana, powiedziałbym, że zostały nam tzw. resztówki. Ale trzeba jeszcze dokonać pewnych przesunięć, aby fundusze z działań mniej popularnych przesunąć tam, gdzie są one bardziej potrzebne.

– Jednym z takich przykładów jest zapewne przesunięcie środków ze wspierania mikroprzedsiębiorstw na rzecz premii dla młodych rolników.

– Tak, tyle, że to jest jeszcze w fazie uzgodnień z Komisją Europejską, ale wszystko jest na dobrej drodze. Decyzję o tym przesunięciu podjął już Komitet Monitorujący, po czym został złożony wniosek do Komisji Europejskiej, a teraz czekamy na decyzję Komisji. W moim odczuciu to bardzo istotne i ważne przesunięcie. Ze strony młodych rolników pojawiały się liczne głosy o potrzebie ponownego uruchomienia tego wsparcia i zareagowaliśmy na to. Warto zwrócić uwagę, że po raz ostatni taki nabór był uruchomiony w 2011 r., a po takiej przerwie oczywistym jest, że kolejne „roczniki” obejmujące gospodarstwa też

chcą skorzystać z tych premii. Tym bardziej, że można się będzie znowu ubiegać o wsparcie w wysokości 75 tys. zł.

– Panie prezesie pokażmy się też o szersze podsumowanie. Na stronie internetowej ARiMR pojawiły się świeże wyliczenia, że od początku swojego istnienia ARiMR przekazała na rozwój obszarów wiejskich oraz sektora rolno-spożywczego i rybołówstwa 191 mld zł. To sporo pieniędzy. Czy pana zdaniem zostały właściwie wydane? Czy dzięki nim zmieniła się polska wieś i polskie rolnictwo?

– Tu oczywiście mogą pojawiać się różne głosy. Jednak nie

ulega wątpliwości, że 191 mld zł to olbrzymia ilość pieniędzy i musiały one wpłynąć na sytuację sektora rolno-spożywczego i wsi. Wiele osób pewnie powie, że za taką kwotę można było dokonać jeszcze więcej. Ale musimy też brać pod uwagę specyfikę polskiej wsi. Porównując ją do dobrze zorganizowanego rolnictwa w Europie Zachodniej musimy pamiętać, że tam Wspólna Polityka Rolna funkcjonuje od 50 lat. Widzimy zatem, że my jesteśmy dopiero u początku drogi, ale jednak osiągnęliśmy wyraźny postęp i co ważne doganiamy tych będących przed nami w tempie znacznie szybszym niż się można było spodziewać. Według mojej oceny te 191 mld zł naprawdę już znacząco zmieniło oblicze i wygląd zarówno polskiej wsi, jak i polskiego rolnictwa. To widać choćby po wynikach i dynamice polskiego eksportu żywności. A więc nie tylko surowców, czyli produktów rolnych, ale już przetworzonych u nas produktów. Ostatnio co roku bijemy poprzednie rekordy. W 2013 r. według przewidywań i analiz eksport produktów rolno-spożywczych osiągnie prawie 19,5 mld euro. Przykładem szczególnego sukcesu jest sektor owocowo-warzywny, który świetnie się zorganizował tworząc grupy owocowo-warzywne. Podmioty te w kończącej się perspektywie 2007-2013 wykorzystały już niemal 90 proc. środków na rzecz wsparcia grup producentów owoców i warzyw w całej

UE. I to przyniosło efekty, mamy najnowocześniejsze technologie, nowoczesne przechowalnie, chłodnie, maszyny do pakowania towaru. Polscy producenci kupowali je niedawno np. 2-3 lata temu, stąd są one technologicznie nowsze niż sprzęt zachodniego producenta owoców, który był nabyty np. ponad 10 lat temu. W efekcie jesteśmy m.in. największym eksporterem jabłek w Europie, a trzecim na świecie. Na terenie Polski znajdują się też najnowocześniejsze przetwórnice ryb. Ich produkty też podbiły już wiele rynków na świecie. W przypadku produkcji i eksportu niektórych produktów rolno-spożywczych, na czoło wysuwają się kwestie organizacji handlu, marketingu, budowa marki i przygotowanie do zdobywania nowych rynków. Spójrzmy na wielkie koncerny. Tam obszar produkcji to góra 30 proc. ich potencjału, 70 proc. – to handel i marketing. Tym bardziej, że sukces eksportu polskich artykułów rolno-spożywczych pokazuje, jak duże mamy możliwości. Ale mamy też działy produkcji rolnej, które są znacznie słabiej zorganizowane niż np. producenci owoców i warzyw. Im niewątpliwie potrzebne jest wsparcie i zachęty do lepszego organizowania się.

– Zmienia się struktura polskiego rolnictwa. Mamy coraz więcej dużych gospodarstw, które stają się nowocześniejsze i wydajniejsze, a zatem produkują coraz więcej. Ale rokrocznie spada liczba tych najmniejszych. Na wsi ubywa mieszkańców, bowiem ci wyjeżdżają w poszukiwaniu pracy. Czy w nowej perspektywie unijnej ARiMR będzie kładła większy nacisk na tworzenie na wsi nowych miejsc pracy?

– To, że zmienia się struktura agrarna gospodarstw, to dla mnie pozytywna zmiana ale nie jestem tym zaskoczony. Taką ścieżkę rozwoju obraliśmy już przed laty i konsekwentnie ją realizujemy. Pomagają w tym środki unijne, które przyspieszają tempo zmian. Jednak trzeba mieć też świadomość, że rozwój technologii w rolnictwie niesie za sobą zwiększenie wydajności, a to powoduje, że w rolnictwie spada zatrudnienie. Dlatego też w ramach wsparcia unijnego były środki na tworzenie nowych miejsc pracy na wsi poza rolnictwem. Także w perspektywie 2014-2020 będą podobne środki, bo warto tworzyć miejsca pracy, jak najbliżej mieszkańców, nie

zmuszać ich do migracji. Ale ja uważam, że sporo potencjału jest w mniejszych gospodarstwach, już dzisiaj możemy zauważyć, że zachodzą tam pozytywne zmiany. W nowej perspektywie także i dla tych mniejszych gospodarstw będą przewidziane dodatkowe środki, by i one mogły zacząć dobrze funkcjonować. Warto też jeszcze raz podkreślić, że doskonałym sposobem na wejście z sukcesem na rynek jest tworzenie grup producentów rolnych. Spójrzmy jeszcze raz na rolnictwo w krajach Europy Zachodniej. Tam przecież zbyt produktów rolnych odbywa się przez grupy producenckie i spółdzielnie. Łączenie się małych w większe organizmy gospodarcze, jest szansą na rozwój dla tych małych. Są na to pozytywne przykłady w województwie podkarpackim, świętokrzyskim czy małopolskim. To też efekt zachodzących zmian.

– Od początku grudnia ruszyły wypłaty płatności bezpośrednich za 2013 r. Natomiast już od 16 października trwa wypłata dopłat z tytułu gospodarowania w trudnych warunkach (tzw. ONW), a także dopłaty rolnośrodowiskowe. Czy wszystko przebiega dobrze?

– Nauka i doświadczenie skutkuje profesjonalizmem. A Agencja wypłaca beneficjentom takie dopłaty już od 10 lat. Nie ma żadnych problemów proceduralnych. Mamy doświadczenie, kompetencję i rolnicy otrzymują pieniądze szybko i sprawnie. Świadczy o tym fakt, że w tym roku pierwszy raz, już od 16 października wraz z dopłatami ONW ruszyły wypłaty rolnośrodowiskowe. Dawniej wypłacane były one wraz z dopłatami bezpośrednimi.

– Panie Prezesie, czego Pan życzy swoim pracownikom i korzystającym ze wsparcia udzielonego przez ARiMR, w nowym 2014 roku?

– Rolnikom, przedsiębiorcom, samorządowcom, liderom lokalnych społeczności życzę w nowym 2014 roku dużo zdrowia, radości, szczęścia. Życzę też by nadal z powodzeniem sięgali po wsparcie oferowane przez ARiMR, a w nowej perspektywie na lata 2014-2020 nasza Agencja będzie miała dużo środków na wsparcie ich pomysłów na rozwój. A pracownikom Agencji wszelkiej pomyślności w życiu rodzinnym, zdrowia i oczywiście satysfakcji z pracy.

Wąbrzeźno

Miłość się nie starzeje

Mimo upływu 50 lat, wciąż patrzą na siebie jakby się dopiero zakochali. Dwie pary z Wąbrzeźna odebrały medale przyznane im przez prezydenta za długoletnie pożycie małżeńskie.

Jubilaci z rodzinami

18 grudnia burmistrz Leszek Kawski wręczył medale Marcie i Janowi Goleniom oraz Marianie i Zygfredowi Steinertom. Na uroczystości nie zabrakło rodzin jubilatów, którzy odśpiewali ukochanym rodzicom i dziadkom „Sto lat”.

– Były dni radosne i smutne. Czasem trzeba było się pokłócić. Ale wspominam te lata jako bardzo szczęśliwe – mówi pani Marta. – Najważniejsze w związku jest zaufanie i tolerancja. W konfliktowych sytuacjach trzeba wypracować kompromis. Ktoś kiedyś powiedział, że prawdziwą miłość poznaje się nie po jej sile, a po długości trwania.

Państwo Goleń wychowali dwoje dzieci i doczekali się dwójki

wnucząt.

Pan Zygfred o żonie mówi tak pięknie, że niejedna kobieta pani Mariannie pozazdrościłaby takiego towarzysza życia.

– Nie żałuję niczego. Zapytałem kiedyś żonę, czy jakbym się urodził jeszcze raz, to chciałaby ponownie mnie poślubić. Uśmiechnęła się, więc uznaję, że tak. Chciałbym z nią kolejne 50 lat przeżyć – mówi pan Steinert i opowiada jak się poznali. – Pracowałem wtedy w pogotowiu, ona w telekomunikacji. Wziąłem kiedyś od koleżanki słuchawkę i zaczęliśmy rozmawiać. Po głosie mi się spodobała. Miesiąc rozmawialiśmy przez telefon. W końcu umówiliśmy się na spotkanie. Jak ją zobaczyłem, to pomyślałem, że

to anioł stoi na rynku. I od tego czasu jesteśmy razem. Żona dodała mi sił. Oddałbym za nią życie.

Państwo Steinert mają trójkę dzieci i czwórkę wnucząt. Doczekali się już dwójki prawnuków.

Jubilaci, obchodzący 50-lecie pożycia małżeńskiego mogą zgłaszać się do Urzędu Stanu Cywilnego w Wąbrzeźnie. Zgłoszenia można dokonać w pokoju nr 18 osobiście lub za pośrednictwem rodziny (za zgodą jubilatów). Należy przedłożyć aktualny odpis aktu małżeństwa, jeżeli związek małżeński został zawarty poza miejscowym USC, oraz dowody osobiste jubilatów.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Rodzinne spotkania wśród książek

Maluszkom, choć jeszcze nie czytają, w bibliotece się podoba

Od listopada w filii dla dzieci wąbrzeskiej biblioteki odbywają się cyklicznie spotkania z maluszkami do lat 4 i ich opiekunami. To kolejna edycja bibliotecznych spotkań rodzinnych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem. Zajęcia pozwalają na budowanie więzi emocjonalnych, poszerzanie wiedzy, wymianę doświadczeń między rodzicami, a przede wszystkim na aktywne spędzenie wspólnego czasu z dzieckiem.

– Synek miał dziewięć mie-

sięcy, jak zaczęliśmy tutaj przychodzić. Bardzo sobie cenimy te zajęcia, bo to jedyna taka oferta skierowana do malutkich dzieci. Im najbardziej podobają się zabawy. Między maluchami zawiązują się przyjaźnie – opowiada Anna Ochał-Wasilewska.

Na przedświątecznym spotkaniu na dzieci czekała nie lada niespodzianka – w progi biblioteki zawitał św. mikołaj. Gość sprawił maluszkom mnóstwo radości.

Tekst i fot. (pg)

Wąbrzeźno

W intencji pszczelarzy

W Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej w Wąbrzeźnie ks. Jan Kalinowski odprawił mszę dziękczynną ku czci św. Ambrożego i w intencji jego podopiecznych – pszczelarzy. Uczestniczyli w niej miłośnicy pszczelarstwa z regionu wąbrzeskiego. Po mszy w Wąbrzeskim Domu Kultury odbyło się spotkanie opłatkowe miejscowego koła pszczelarzy.

(pg), fot. nadesłane

wstęp 1 zł

wielka orkiestra
świątecznej
pomocy

**22.FINAŁ
NA RATUNEK**

NA ZAKUP SPECJALISTYCZNEGO SPRZĘTU
DLA DZIECIEJ MEDYCYN RATUNKOWEJ
I GODNEJ OPIEKI MEDYCZNEJ SENIORÓW

12 stycznia 2014
Wąbrzeski Dom Kultury

Sala widowiskowa WDK

Godz. 15.00 – Występ uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 3
Godz. 15.20 – Licytacja
Godz. 16.00 – Występ Przedszkola Miejskiego „Bajka”
Godz. 16.20 – Występ uczniów z Zespołu Szkół w Dębowej Łące
Godz. 16.30 – Występ uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 2
Godz. 16.50 – Koncert zespołu SAXDUO
Godz. 17.30 – Pokaz karate Wąbrzeskiego Klubu Sportów i Sztuki Walki
Godz. 18.00 – Beatboxer Bartłomiej Bejger
Godz. 18.05 – Występ Orkiestry Dętej WDK
Godz. 18.30 – Występ Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie oraz Chóru z Pływaczewa
Godz. 19.00 – Koncert zespołu POZYTYWNE
Godz. 20.00 – ŚWIATEŁKO DO NIEBA

Historia rodziny

Życiorysy naznaczone wojną

Janusz Kopczyński z Wąbrzeźna opowiedział nam o wojennych losach ojca i wuja oraz niezwyklej fotografiiach.

Rodzina rzemieślników

Pan Janusz wywodzi się z rodziny rzemieślników. Pradziadek Jan Kopczyński miał na ul. Żołnierza Polskiego w Wąbrzeźnie zakład produkujący powozy konne. Dziadek Franciszek posiadał zakład rymarsko-tapicerski. Był mistrzem siodlarskim. Prowadził również w latach 30. i 40. stację paliw na rynku. Zachowało się zdjęcie Franciszka przy dystrybutorze. Zbiornik na paliwo został wydobyty dopiero przy rewitalizacji Placu Jana Pawła II. Franciszek pod koniec lat 20. kupił kamienicę na Placu Jana Pawła II (wtedy Rynek 24). Po dziadku panu Januszowi zostały pamiętki w postaci druków rachunków z lat 30., pocztówek, na których wysyłał informacje do klientów, zdjęć oraz legitymacji potwierdzającej jego przynależność do Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”.

– Pamiętam, że był dla swoich wnuków wspaniałym dziadkiem – mówi Janusz Kopczyński.

Zakład po Franciszku przejął jego syn Henryk.

– Pomagałem ojcu w zakładzie. Wtedy snuł opowieści o swoich wojennych przeżyciach – wspomina nasz rozmówca.

Medal przyniósł listonosz

W 1941 r. Henryk wraz z rodzicami i siostrami został zabrany do toruńskiej Szmelcówki (obóz w byłej fabryce smalcu i oleju), potem wszyscy trafili do obozu urządnego w drukarni, również w Toruniu, a następnie zostali przewiezieni do Nowego Miasta Lubawskiego. O okresie spędzonym w obozach Henryk niechętnie opowiadał.

Z Nowego Miasta Lubawskiego rodzina Kopczyńskich wróciła do Wąbrzeźna. Okres od 1 maja 1942 r. do 1 października 1943 r. to czas przepracowany u Niemca.

Henryka fascynowała fotografia. Robił zdjęcia i sam je wywoływał. W zbiorach pana Janusza znajdują się dwie niezwykle fotografie z 8 czerwca 1942 r., na których Henryk uwiecznił na wąbrzeskim rynku wizytację wojska niemieckiego przez namiestnika Okręgu Rzeszy Gdańsk – Prusy Zachodnie Alberta Forstera. Zdjęcia zrobił ukradkiem ze strychu.

– Rodzice byli na niego źli, bo czegoś takiego nie można było robić. Gdyby go na tym przyłapano, zostałby ukarany. Ten aparat mam do dziś i jest sprawny – mówi pan Janusz.

Na początku 1944 r. Henryk został wcielony do wojska niemieckiego. W sierpniu 1944 r. odniósł rany.

– Dostał odłamkiem w udo.

Aby upamiętnić ojca Janusz Kopczyński powiesił wykonane przez niego fotografie w swoim sklepie (fot. PG)

Bardzo cierpiał. To wspomnienie najbardziej utkwiło mu w pamięci – dodaje.

W styczniu 1945 r. Henryk trafił do niewoli w Francji.

Od 3 maja 1945 r. do 2 listopada 1946 r. służył na terenie Anglii w jednostce polskiej, dowodzonej przez generała Stanisława Maczka. W 1982 r. otrzymał nawet za to od rządu brytyjskiego odznaczenie: medal za wojnę 1939-1945. Trafiło ono do niego w mało uroczysty sposób, bo w przesyłce pocztowej.

– Przez sposób dostarczenia tego medalu ojciec nawet zastanawiał się czy go w ogóle przyjąć – wspomina pan Janusz.

Wojna nie oszczędziła też rodziny żony Henryka, Adeli. Jej najstarszy brat Józef Michalski zginął w obozie w Oświęcimiu. Jego zdjęcie wisi w bloku nr 6 – Bloku Śmierci.

Wspomnienia z 6-letniej niewoli

Dużo pamiętek Janusz Kopczyński ma po mężu siostrzenicy dziadka Franciszka – Edmundzie Zielińskim (1900-1980), poruczniku rez. 63. Pułku Piechoty w Toruniu. Swoje dramatyczne wspomnienia z Kampanii Wrześniowej, pobycie w oflagu (red. niemiecki obóz jeniecki, w którym przetrzymywani byli oficerowie wzięci do niewoli), ucieczce, uznaniu go przez Gestapo za angielskiego szpiega i powrocie do oflagu, a następnie odzyskaniu wolności po

sześciu latach obozowego życia Edmund spisał w 1973 r. W 2004 r., za sprawą pana Janusza, zostały opublikowane w odcinkach w „Wiadomościach Wąbrzeskich”. Po Edmundzie zachowały się kartki pocztowe z oflagu, jego portret, zdjęcia, dokumenty i maszynopis ze wspomnieniami.

Po wojnie Edmund prowadził porady prawne przy ul. Wolności.

Będzie szukał dalej

Pan Janusz chciałby dowiedzieć się więcej o swojej rodzinie. Szuka informacji o prapradziadku Kopczyńskim, po którym zachowała się tylko fotografia.

– Żeby upamiętnić ojca, powiesiłem w swoim sklepie zdjęcia przez niego wykonane i muszę powiedzieć, że ludzie są nimi zainteresowani – mówi pan Janusz. – Teraz rodzinne opowieści staram się przekazać synowi.

Paulina Grochowalska,
fot. archiwum rodzinne
Janusza Kopczyńskiego

Edmund Zieliński spisał swoje dramatyczne wojenne losy, które współcześnie opublikowały „Wiadomości Wąbrzeskie”

Rodzina Kopczyńskich, Sikorskich i Murawskich. Pan Janusz za kierownicą

W 1982 r. Henryk Kopczyński otrzymał od rządu brytyjskiego odznaczenie: medal za wojnę 1939-1945. Trafiło ono do niego w mało uroczysty sposób, bo w przesyłce pocztowej

Rodzice Janusza Kopczyńskiego

Franciszek Kopczyński z żoną Heleną i dziećmi: Henrykiem, Marią i Krystyną (w wózku)

Franciszek Kopczyński przy dystrybutorze paliwa na wąbrzeskim rynku. W tle znajduje się jego zakład

W zbiorach pana Janusza znajdują się niezwykle fotografie z 8 czerwca 1942 r., na których Henryk uwiecznił wizytację wojska niemieckiego przez namiestnika Okręgu Rzeszy Gdańsk – Prusy Zachodnie Alberta Forstera na wąbrzeskim rynku

Dębowa Łąka

Trzecioklasiści po angielsku

16 grudnia w Zespole Szkół w Dębowej Łące odbyło się przedstawienie anglojęzyczne „Snow White and the 7 dwarfs” („Królewna Śnieżka i 7 krasnoludków”), w którym wystąpili wszyscy uczniowie klasy III szkoły podstawowej. Pochwalenie się umiejętnościami aktorskimi i znajomością języka angielskiego sprawiło dzieciom wielką frajdę. Publiczność była zachwycona występem i nagrodziła aktorów gromkimi brawami.

(pg), fot. nadesłane

Powiat

Rolnik rolnikowi nierówny

Kolejny raz rolnicy z terenu miasta denerwują się, że ościenne gminny obniżają podatek rolny, a w Wąbrzeźnie obowiązuje stawka maksymalna.

Zgodnie z nowelizacją przepisów, podatek rolny na rok 2014 ustalany jest nową metodą. Prezes GUS ogłosił średnią cenę skupu żyta za okres 11 kwartałów. Wynosi ona 69,28 zł za 1 dt (decytona = 1 kwintal (q) = 100 kg) i jest podstawą do ustalania podatku rolnego na 2014 rok. Podatek rolny za rok wynosi od 1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych równowartość pieniężną 2,5 kwintala żyta. Od 1 ha gruntów pozostałych (nie stanowiących gospodarstw rolnych tj. o powierzchni mniejszej niż 1 ha fizyczny) stawka wynosi równowartość pieniężną 5 kwintali żyta. Maksymalne stawki podatku rolnego w Polsce na rok 2014 wynoszą więc 173,20 zł od 1 ha przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych, 346,40 zł od 1 ha gruntów pozostałych.

Rada gminy może w drodze uchwały obniżyć cenę skupu żyta, przyjmowaną jako podstawa obliczania podatku rolnego na obszarze danej gminy. Tak też zrobiły gminy wiejskie w naszym powiecie. I tak w gminie Wąbrzeźno stawka od jednego hektara przeliczeniowego gruntów gospodarstw rolnych wynosi 145 zł, stawka dla gruntów rolnych nie stanowiących gospodarstw rolnych – 290 zł. W gminach Dębowa Łąka i Płużnica rolnicy zapłacą

150 zł za ha. Od gruntów pozostałych – 300 zł.

– Na przyszły rok otrzymamy subwencję wyrównawczą o 516 tys. zł mniejszą niż w 2013 roku. Jest to konsekwencja znaczącego wzrostu podawanej przez GUS średniej ceny żyta w 2012 r. w stosunku do roku 2011 r. Stawka ustawowa wzrosła z 94,10 zł za 1 ha w 2011 do 185,45 zł za 1 ha w 2012. Według tej maksymalnej stawki liczone były dochody gminy za 2012 r., które stanowią podstawę do wyliczenia subwencji wyrównawczej na 2014 r. Faktycznie gmina nie osiągnęła takich dochodów, gdyż podatek został obniżony – wyjaśnia wójt Marcin Skonieczka. – Tworząc budżet na 2014 rok przyjęliśmy zasadę wzrostu kosztów bieżących o wskaźnik inflacji. Jednak nie we wszystkich pozycjach była taka możliwość i część wydatków jest na tym samym poziomie, co w 2013 roku. Konieczne było także zniwelowanie skutków obniżenia subwencji wyrównawczej poprzez zmniejszenie niektórych wydatków, jak również zwiększenie dochodów gminy. Dlatego też, wspólnie z radą gminy zdecydowaliśmy o podniesieniu względem roku 2013 m. in. stawki podatku rolnego z 140 na 150 zł za 1 ha. Trzeba jednak wziąć pod uwagę to, że mimo spadku rynkowej ceny żyta, stawka ustawowa

jest wciąż na wysokim poziomie i na 2014 rok wynosi 173,20 zł za 1 ha. Z tego względu, trzeci rok z rzędu zastosowaliśmy obniżkę podatku rolnego względem stawki maksymalnej. W wyniku podjętych w tej kadencji uchwał o nie stosowaniu stawek maksymalnych, rolnicy w naszej gminie zaoszczędzili ponad 1,25 mln zł

W gminie Książki stawka jest najniższa, bo 137,50 zł i 275 zł.

Na terenie miasta obowiązują natomiast maksymalne stawki, bo rada miasta nie obniżyła ceny skupu żyta. Powód do niezadowolenia ma ok. 100 osób, które podatek rolny w naszym mieście muszą płacić.

– Podatek rolny w porównaniu do podatku jaki ponoszą przedsiębiorcy czy mieszkańcy jest opłatą symboliczną – mówi Leszek Kawski, burmistrz Wąbrzeźna. – Jedyne, co mogę zaproponować to rozważenie możliwości przeznaczenia tych gruntów pod działalność gospodarczą czy budownictwo mieszkaniowe. Jeśli rolnik zwróci się do mnie z takim pomysłem, to bez zwłoki zmienię plan zagospodarowania przestrzennego. Prędzej czy później te tereny i tak będą musiały zmienić swoje przeznaczenie. Grunty na terenie miasta są terenami o znaczeniu inwestycyjnym i rozwojowym.

Paulina Grochowalska

Wąbrzeźno

Tłumy bawiły się...

dokończenie ze str. 1

Entuzjazm pani Justyny podzielał Kazimierz Suprowicz.

– Nareszcie zorganizowano imprezę sylwestrową dla mieszkańców. Szykuje się dobra zabawa.

Przed północą na scenie pojawił się burmistrz Wąbrzeźna Leszek Kawski, który złożył mieszkańcom noworoczne życzenia. Połał się szampan i rozpoczął widowiskowy pokaz fajerwerków. Zewsząd płynęły życzenia. Aby nikogo za bardzo nie poniosły emocje pilnowali policjanci, strażnicy miejscy oraz ochrona. Mieszkańcy bawili się jeszcze przez następną godzinę.

A czego uczestnicy imprezy życzyli naszym Czytelnikom?

– Szczęścia, zdrowia, pogody ducha. Żeby wszystko to, czego pragną, się spełniło – mówią Jago-

Tłumy bawiły się na wąbrzeskim rynku da Pawlewska, Piotr Gruszewski i Kamila Trzcńska.

– Twórczych pomysłów, wzajemnego poszanowania i sukcesów zawodowych – takie życzenia popłynęły od Ewy Markiewicz.

Według Aliny Lewandowskiej, najważniejsze jest zdrowie i tego przede wszystkim życzyła naszym Czytelnikom. Nasza redakcja przyłącza się do tych wszystkich życzeń.

Nam najbardziej spodobały się życzenia Zbigniewa Markiewicza.

– Czytelnikom życzę, aby dowiadywali się ciekawych informacji o mieście i regionie z artykułów zamieszczonych w CWA, a redakcji, by z roku na rok nakład gazety rósł.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Humory dopisywały. Niektórzy uczestnicy zadbali nawet o sylwestrowe przebranie

Gdy wybiła północ, na rynku połał się szampan

Wąbrzeźno, gmina Płużnica

Przed pierwszą gwiazdką

Zanim zasiedli do wigilijnego stołu z rodziną, podzielili się opłatkiem w gronie współpracowników, kolegów i koleżanek oraz podopiecznych.

Na wigilię w Wąbrzeskim Domu Kultury spotkali się członkowie Klubu Seniora „Echo” i słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Po złożeniu sobie życzeń i podzieleniu się opłatkiem obejrzeli inscenizację bożonarodzeniową przygotowaną przez Kabarę, działającą w ramach klubu seniora. Nie zabrakło wspólnego śpiewania kolęd.

Jak co roku opłatkiem przełamali się podopieczni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie. Uczniowie Gimnazjum nr 1 wystawili jasełka, a zespół wokalny z tej samej szkoły, pod kierunkiem Wojtka Góralskiego, zaśpiewał kolędy.

Ten sam zespół wystąpił na spotkaniu wigilijnym Wąbrzeskiego Centrum Pomocy, Terapii i Integracji Społecznej. Zaproszeni goście obejrzeli też okolicznościowy występ podopiecznych świetlicy socjoterapeutycznej. Dzięki hojności sponsorów, dzieci otrzymały bogate paczki. Na spotkanie wigilijne zaprosił swoich współpracowników także komendant policji mł. insp. Marcin Zaleskiewicz. Złożył świąteczne życzenia policjantom i ich rodzinom oraz obecnym na uroczystości gościom. Wszyscy podzielili się opłatkiem.

W szkole filialnej w Wiewiórkach odbyła się wigilia, w której wzięli udział rodzice, nauczyciele, pracownicy szkoły oraz zaproszeni goście. Dzieci zaprezentowały jasełka i zaśpiewały kolędy. Potem spotkały się ze świętym mikołajem, który obdarował ich prezentami. Żeby tradycji stało się zadość, wszyscy podzielili się opłatkiem.

Dzieci z Mgowy, uczęszczające na zajęcia świetlicowe w ramach projektu „Internetowa Gmina”, gościły w siedzibie tamtejszego Stowarzyszenia Emerytów i Rencistów na uroczystym spotkaniu opłatkowym. Te ze starszej grupy

przedstawiły świąteczny program artystyczny, a młodsze chętnie śpiewały kolędy przy akompaniamencie gitarowym ks. Jacka Dudzińskiego. Każde dziecko otrzymało świąteczną paczkę.

Spotkanie świąteczne z udziałem rodziców odbyło się też w punkcie przedszkolnym w Mgowie. Najmłodsze dzieci recytowały wiersze i śpiewały kolędy. Potem przyszedł do nich gwiazdor z ogromnym workiem prezentów. Uczestnicy uroczystości podzielili się opłatkiem, składając sobie świąteczne życzenia. Ks. Dudziński na tę uroczystość również przybył z gitarą.

Dzieci ze świetlicy w Działowie przygotowały krótkie przedstawienie słowno-muzyczne, dotyczące świąt. Po przedstawieniu młodzi aktorzy i goście zasiedli do słodkiego poczęstunku, a na dzieci czekały upominki od gwiazdora.

Św. mikołaj z workiem prezentów nie ominął punktu przedszkolnego w Orłowie. Przedшкоlaczy zaprezentowali swoje uzdolnienia aktorskie, muzyczne i recytatorskie w jasełkach, za co otrzymali gromkie brawa od widzów. Potem wszyscy zasiedli do słodkiego poczęstunku.

Spotkania gwiazdkowe odbyły się też w Przedszkolu Miejskim „Bajka” i jego filii. Najpierw dzieci wykazały się wiedzą na temat wigilijnych potraw i kolęd, a potem wywołały św. mikołaja, który za piękne wierszyki obdarował wszystkich przedszkolaków prezentami. Maluchy brały też udział w różnych świątecznych konkursach.

Jak co roku wąbrzescy harcerze przekazali władzom samorządowym, przedstawicielom instytucji i mieszkańcom Wąbrzeźna Betlejemskie Światło Pokoju – symboliczny ogień, zapalony w Grocie Narodzenia Chrystusa w Betlejem. Nie zabrakło kolęd i życzeń. Wszyscy, którzy przybyli na rynek utworzyli krąg, chwycili się za dłonie i przekazali sobie isierkę przyjaźni.

Dzień przed wigilią burmistrz Leszek Kawski spotkał się w WDK z przedstawicielami instytucji, organizacji pozarządowych, kierownikami jednostek organizacyjnych oraz z radnymi na opłatk i noworocznej lampce szampana. Wszyscy życzyli sobie spokojnych i rodzinnych świąt oraz wzniesli toast za pomyślność w Nowym Roku.

(pg), fot. (pg), nadesłane

Jak co roku wąbrzescy harcerze przekazali władzom samorządowym, przedstawicielom instytucji i mieszkańcom Wąbrzeźna Betlejemskie Światło Pokoju

Dzięki hojności sponsorów, dzieci ze świetlicy socjoterapeutycznej przy WCPTiS otrzymały bogate paczki (fot. PG)

Członkowie Klubu Seniora „Echo” i słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku mieli wspólną wigilię

Dzieci ze szkoły filialnej w Wiewiórkach zaprezentowały jasełka i zaśpiewały kolędy

– Nie ma łatwo – wąbrzeskie przedszkolaki musiały się postarać, żeby wywołać św. mikołaja (fot. PG)

Dzień przed wigilią burmistrz Leszek Kawski spotkał się w WDK z przedstawicielami instytucji, organizacji pozarządowych, kierownikami jednostek organizacyjnych oraz z radnymi

Wąbrzeźno

Europoseł zamiast nauczyciela

Europoseł Janusz Zemke gościł w Wąbrzeźnie. Spotkał się z młodzieżą ze szkół ponadgimnazjalnych oraz mieszkańcami zainteresowanymi tym, co słychać w unii.

16 grudnia europoseł Janusz Zemke odwiedził uczniów wąbrzeskiego Zespołu Szkół Zawodowych, Liceum Ogólnokształcącego oraz Zespołu Szkół we Wroniu. Spotkania te miały charakter europejskich lekcji, podczas których poseł Zemke przybliżył młodzieży historię i funkcjonowanie Unii Europejskiej, etapy jej rozszerzania i problemy dalszej integracji. Mówił też o dylematach związanych z dołączeniem Turcji i Ukrainy. Wizyta w LO miała dla europosła szczególne znaczenie, bo jego ojciec Paweł w 1939 r. ukończył tę szkołę.

Pobyty w Wąbrzeźnie Janusz Zemke zakończył w Restauracji „Stopklatka”. Tam spotkał się z mieszkańcami miasta, którym opowiedział o związkach swojej rodziny z naszym regionem. Następnie omówił organizowane przez siebie inicjatywy edukacyjne, realizowane także w Wąbrzeźnie, np. kursy komputerowe skierowane do osób powyżej 50 roku życia. Chętni uczą się obsługi komputera, korzystania z internetu i posługiwania się pocztą elek-

troniczną oraz portalami społecznościowymi.

– Opinie o kursach komputerowych były takie, że są potrzebne, ale np. za dużo osób jest w grupie, albo za dużo teorii. My do tego podeszliśmy inaczej. Jak najwięcej zajęć praktycznych w grupach 5-osobowych. To się sprawdziło – powiedział europoseł. – Będziemy kontynuować kursy podstawowe, a w drugim półroczu uruchomimy

też kursy dla osób nieco bardziej zaawansowanych.

Na sali gościli świeżo upieczeni kursanci, którzy odebrali z rąk Janusza Zemke dyplomy ukończenia szkolenia.

Podczas spotkania ze strony zwolenników SLD nie zabrakło pytań o politykę.

Tekst i fot.

Paulina Grochowska

Uczestnicy kursu otrzymali z rąk Janusza Zemke dyplomy ukończenia szkolenia

Wąbrzeźno

Świąteczne spotkanie ochotników

Przed świętami druhowie z zarządów jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej z powiatu wąbrzeskiego spotkali się, żeby podzielić się opłatkiem i dowiedzieć się kto zdobył tytuł Strażaka Roku 2013.

Spotkanie w Starostwie Powiatowym rozpoczął Jarosław Herbowski, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Wąbrzeźnie. Podsumowując miniony rok działalności jednostek OSP powiedział, że był on w miarę bezpieczny i spokojny. Podkreślił, że strażacy ochotnicy są coraz lepiej wyposażeni, dzięki wsparciu gmin i dotacjom z różnych źródeł.

Kolejnym punktem uroczystości było ogłoszenie nazwiska

Druhowie i obecni na uroczystości księża oraz przedstawiciele władz gmin, miasta i powiatu podzieliли się opłatkiem i złożyli sobie życzenia ki Ochotniczej Straży Pożarnej „Ergis”. Tytuł Strażaka Roku zwykle trafiał do druhow z jednostek terenowych. Dlatego młody strażak, z 4-letnim doświadczeniem w OSP, nie krył zaskoczenia.

– Wyróżnieniem było dla mnie samo zgłoszenie do konkursu – mówi Radosław Heger i wyjaśnia za co otrzymał ten zaszczytny tytuł. – Podczas zdarzenia w zakładzie udało nam się opanować ogień i uratować człowieka. Na koniec druhowie i obecni na uroczystości księża oraz przedstawiciele władz gmin, miasta i powiatu podzieliли się opłatkiem i złożyli sobie życzenia.

(pg), fot. nadesłane

Krzysztof Zieliński (z lewej), który pełni funkcję naczelnika OSP w Osieczku został Strażakiem Roku z terenu gminy Książki

Oddział Gminny ZOSP RP w Książkach wybrał Strażaka Roku z terenu gminy. Uroczystość, w której wzięli udział druhowie z zarządów jednostek OSP z gminy odbyła w Osieczku i była połączona z wigilią. Dyplom Strażaka Roku 2013 odebrał Krzysztof Zieliński, który pełni funkcję naczelnika OSP w Osieczku. Dzięki jego staraniom wyremontowano samochód pożarniczy Jelcz. Druha Zielińskiego doceniono również za m.in. pozyskanie środków unijnych na organizację 65-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w Osieczku.

Tekst i fot.
Paulina Grochowska

Wąbrzeźno

Świąteczny projekt

W grudniu w Wąbrzeskim Domu Kultury odbywały się zajęcia dla dzieci prowadzone przez studentów – wolontariuszy. Uczestnicy spotkań uczyli się ozdabiać świąteczne kartki metodą quillingu (z papierowych, kolorowych pasków, zwiniętych w kształt sprężyny i odpowiednio uformowanych wykonuje się określony motyw). Dzieci zapoznały się także z akcją „Marzycielska poczta”, która polega na pisaniu listów i wysyłaniu kartek do chorych dzieci z całej Polski. Zajęcia zostały przeprowadzone w ramach programu „PROJEKTOR – wolontariat studencki” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

(pg), fot. WDK

Wąbrzeźno

Teatr z przesłaniem

Teatr „Moralitet” z Krakowa przyjechał do dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 3. Wystawiony 18 grudnia spektakl „Smo-czy jarmark” miał je zachęcić do zdrowego odżywiania i aktywnego spędzania wolnego czasu.

Dzieci chętnie odpowiadały na pytania autorów kładem dbania o higienę i wypoczynek.

Mysio Zdzisio zachęcał najmłodszych uczniów do odpoczynku nie tylko przed komputerem i telewizorem, ale przede wszystkim na świeżym powietrzu. Swoim przykładem pokazał dzieciom, jak wiele radości może przynieść zabawa i sport. Królewski Błazen uświadomił szkrabom, że trzeba dbać o zęby, a zjadanie wielkiej ilości słodczy przyczynia się do próchnicy. Książniczka była przy-

Uczniowie aktywnie brali udział w przedstawieniu, odpowiadali na zadawane przez aktorów pytania. Wszyscy obiecali, że będą przestrzegać zasad higieny, pamiętając, że w zdrowym ciele zdrowy duch.

Dawid Otremba,
fot. nadesłane

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

PIĄTEK 22:05 POLSAT

W stronę słońca

Thriller, 120 minut, USA, 2005

Gwiazda kina akcji, Steven Seagal powraca w trzymającym w napięciu thrillerze sensacyjnym. Gdy gubernator Tokio zostaje zamordowany, do pomocy młodemu funkcjonariuszowi FBI zostaje przydzielony były agent CIA Travis Hunter (Seagal), który żył przez długi czas w Japonii i świetnie zna panujące tam realia. Wspólnie wkraczają do akcji, by wytropić terrorystów. Okazuje się, że zabójstwo gubernatora stanowi jedynie początek całej serii przemocy i korupcji. Hunter odkrywa zamiary przywódcy Yakuzy, który chce stworzyć na ogromną skalę sieć dystrybucji narkotyków w powiązaniu z chińską mafią. Czas ucieka, Yakuza spieszy się z wprowadzeniem swoich planów w życie a Hunter musi im pokrzyżować szyki i wyjść z tego żywy...

PIĄTEK 22:00 TVN

Amerykański gangster

Dramat kryminalny, 190 min, USA, 2007

Nowy Jork, Harlem, lata 70. XX wieku. Gangster Frank Lucas przejmuje kontrolę nad handlem narkotykami. Na jego zlecenie heroina jest przemycana z Bangkoku w bagażach amerykańskich żołnierzy, którzy polegli na wojnie w Wietnamie. Policja przemyka oko na poczynania mafiosa do momentu pojawienia się detektywa Richiego Robertsa. Nieprzekupny stróż prawa postanawia rozpracować organizację Lucasa i postawić króla Harlemu przed sądem. Rozpoczyna się rozgrywka między policjantem i gangsterem.

SOBOTA 20:10 Polsat

Jerry Maguire

Dramat obyczajowy, 160 min, USA, 1996

Jerry Maguire jest jednym z najlepszych agentów pośredniczących między wybitnymi sportowcami i klubami. Mężczyzna cieszy się sympatią w środowisku, dopóki nie wygłasza publicznego wystąpienia podczas, którego potępia zakłamanie, bezduszość i zachłanność ludzi z jego branży. Traci wszystkich przyjaciół i klientów, z wyjątkiem Roda Tidwella, zapatrzonego w siebie gracza futbolu amerykańskiego, którego nikt inny nie chce reprezentować. Jedyne wsparcie otrzymuje od zakochanej w nim sekretarki, Dorothy.

PONIEDZIAŁEK 20:10 Polsat

Kevin sam w Nowym Jorku

Komedia, 150 min, USA, 1992

Zbliża się kolejne Boże Narodzenie. Rodzina McCallisterów oraz liczni kuzyni tym razem wybierają się na świąteczny odpoczynek na Florydę. Ponieważ wciąż dobrze pamiętają, jak wiele kłopotów mieli poprzednio w Paryżu, gdy Kevin został sam w domu, tym razem wszyscy bardzo go pilnują. Ale raz jeszcze z powodu awarii prądu przyjeżdżają na lotnisko dosłownie w ostatniej chwili i w wyniku nieporozumienia Kevin, biorąc przez pomyłkę obcego mężczyznę za swojego tatę, wsiada do samolotu lecącego do Nowego Jorku.

TVP 1

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:20 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (98) - serial
09:55 Niedźwiedzie z Alaski (3) - dokument
11:00 Tych lat nie odda nikt - benefis Ireny Santor - kultura
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:45 Najdziwniejsze zwierzęta świata (1) - dokument
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:30 Moda na sukces (5907) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Klan (2519) - serial
15:55 Drużyna A (8) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Łazuka i jego goście - rozrywka
18:30 Wniebowzięci - komedia; Arkaszka i Lutek to dwaj nieudacznicy, którzy nieoczekiwanie wygrywają ogromną sumę w totolotka. Pieniądze dają im możliwość zaznania innego życia, pozwalają stać się na moment kimś innym.
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:10 Pogoda
20:30 Ojciec Mateusz (64) - serial
21:25 Sprawa dla reportera - dokument
22:25 Anna German - prawdziwe życie - dokument
23:20 C.K. Dezerterzy - komedia
00:50 Drużyna A (8) - serial
02:45 Notacje (592) - dokument

05:20 Rozmowy w toku (2121) - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Wawa non stop (85) - rozrywka
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (176) - serial
12:15 Szpital (1) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (621) - serial
14:00 MasterChef (4) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (177) - serial
16:00 Rozmowy w toku - talk show
17:00 Wawa non stop (86) - rozrywka
18:00 Szpital (73) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1844) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (983) - serial
21:30 Kuchenne rewolucje (10) - rozrywka
22:30 Całkowite zaciemnienie - film katastroficzny; Dochodzi do potężnych wybuchów na powierzchni Słońca. Eksplozje są niebezpieczne dla Ziemi - burza geomagnetyczna może doprowadzić do globalnej awarii sieci energetycznej. Mija kolejny dzień, nic nie zwiastuje zbliżającego się niebezpieczeństwa. W ciągu dwóch godzin 200 milionów Europejczyków zostaje nagle pozbawionych prądu. Najważniejsze instytucje, lotniska, koleje i metro przestają funkcjonować. Europa pogrąża się w ciemności. Ludzie podejmują walkę, by przetrwać.
00:35 Lekarze (4) - serial
01:35 Uwaga!
01:50 Arkana magii (1148) - rozrywka

05:35 Z archiwum policji(10) - dokument
06:00 Codzienna 2 m 3 (7) - serial
06:30 Codzienna 2 m 3 (8) - serial
07:00 Tom i Jerry (82) - serial
07:05 Tom i Jerry (83) - serial
07:10 Tom i Jerry (84) - serial
07:25 Zakochany kundel II: Przygody Chapsa - film animowany
08:45 Dziewczyny górą! - film obyczajowy
10:40 Bananowa liga - komedia
12:20 Barbie: Akademia Księżniczek - film animowany
13:50 Wyprawa po czarodziejski róg - film dla dzieci
15:30 Pinokio - film dla dzieci
17:40 Czarodziej Kazaam - komedia
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (9) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (11) - serial
20:00 Flintstonowie - komedia; W prehistorycznej osadzie o nazwie Bedrock, w czasach kamienia łupanego, żyją dwie zaprzyjaźnione rodziny. Fred Flintstone i Barney Rubble pracują w kamieniołomach. Ich żony, Wilma i Betty, wychowują dzieci i zajmują się domem. Nieuczciwy Cliff Vandercave wraz z przyjaciółką Rosettą chcą okraść firmę Slate & Co. Ogłaszają konkurs na wiceprezesa firmy, licząc na to, że ten będzie wykonywał ich polecenia.
21:55 Superbohaterowie - film fantastyczny
00:20 Bestia z lasu - horror
02:25 Kręcimy z gwiazdami (3) - rozrywka

TVP 2

05:55 Faceci do wzięcia (71) - serial
06:30 Lokatorzy (43) - serial
07:05 M jak miłość (413) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Barwy szczęścia (1037) - serial
11:15 Na dobre i na złe (204) - serial
12:15 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (37) - dokument
13:25 Szkoła życia (8) - serial
14:15 Disco Sylwester z Dwójką. Wrocław 2013 - muzyka
15:10 Ja to mam szczęście! (1) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 M jak miłość (1029) - serial
17:10 Herkules (1) - serial
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:25 Barwy szczęścia (1037) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1038) - serial
20:40 Ciało - czarna komedia; Pociągami z Krakowa do Sopotu jedzie Goldi, mało rozgarnięty złodziejasek. W przedziale zastaje śpiącego Woltera, który, jak się okazuje, nie żyje. Do przedziału wsiada też emerytka Wanda z 10-letnią wnuczką Olą. Goldi udaje przed nimi, że Wolter jest jego śpiącym przyjacielem i zawozi go do szefa. Ten każe pozbyć się trupa, w czym pomaga Goldiemu kolega - Dizel.
22:25 Prorok - dramat kryminalny
01:10 Czerwoni miliarderzy - dokument
01:35 Miłość na liście oczekujących - dokument
02:50 Prorok - dramat kryminalny

05:35 We dwoje (15) - rozrywka
06:50 Męski typ (2) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (188) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (485) - serial
09:15 Dr House (24) - serial
10:10 Ostry dyżur (19) - serial
11:15 Mango – Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny (189) - serial
13:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (486) - serial
14:50 Tożsamość szpiega (11) - serial
15:50 Czerwony Orzeł (17) - serial
17:00 Przepis na życie (11) - serial
18:00 Dr House (1) - serial
19:00 Tożsamość szpiega (12) - serial
20:00 Rodzina Addamsów - czarna komedia; Opowieść o pewnej ekscentrycznej rodzinie, mieszkającej w domu na odludziu. Głową rodziny jest Gomez Addams - z uwodzicielskim wąsikiem i w stroju a la Rudolf Valentino. Do szaleństwa kocha żonę, Morticię, która nie rozstaje się z czarną suknią. Jego brat Fester wygląda jak demoniczny Nosferatu, ale ma umysłowość 5-latka. Dzieci Addamsów: Pugsley i kilkunastoletnia Wednesday, są nie mniej ekscentryczne. Cała rodzina ceni wszystko, co ma posmak grozy.
22:10 Alcatraz (13) - serial
23:10 Wieczne zło - horror; Żona detektywa Marka Ryana zostaje zamordowana przez Williama Charlesa Lee. Wkrótce policjant zostaje przydzielony do patrolowania pewnej elitarnej szkoły.
00:55 Arkana magii - rozrywka

08:05 No Peace Without War - dokument
08:45 Dwa księżyce - film obyczajowy
11:10 Coś za coś - dramat obyczajowy
12:25 Korzenie Europy (2) - dokument
13:40 Dwa księżyce - film obyczajowy
16:05 Spotkania z Teatrem Wielkim (19) - dokument
16:40 Sztuka czytania
17:20 No Peace Without War - dokument
17:55 Skutki noszenia kapelusza w maju - komedia; Profesor wyższej uczelni prowadzi samotne i smutne życie emeryta. Często chadza na spacerzy na cmentarz. Spotyka tam Anię, córkę Andrzeja, przyjaciela, który zginął tragicznie w górach. Dziewczyna mieszka wraz z dziećmi w domu akademickim, żyje bardzo skromnie. Mąż przed kilku laty wyjechał za granicę. Ania została w kraju, chcąc dokończyć studia. Spotkanie z dziewczyną zmienia pustą egzystencję mężczyzny. Mimo braku doświadczenia podejmuje się on zaopiekować dziećmi Ani, by umożliwić jej wyjazd do Anglii na kurs menedżerów.
19:30 Baśnie i bajki polskie (16) - serial
19:40 Baśnie i bajki polskie (17) - serial
20:20 Hała odlotów (52) - talk show
21:10 Mad Men (1) - serial
22:15 Trick - film sensacyjny
00:10 Hała odlotów (52) - talk show
01:10 Rashomon - dramat obyczajowy

Czwartek, 2 stycznia 2014

05:00 Wstawaj! Gramy! (2505) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (146) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (125) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (126) - serial
10:00 Trudne sprawy (25) - serial
11:00 Dlaczego ja? (205) - serial
12:00 Dom nie do poznania (233) - rozrywka
13:00 Dom nie do poznania (234) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1808) - serial
14:45 Trudne sprawy (23) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (172) - serial
17:00 Dlaczego ja? (144) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1809) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (407) - serial
20:05 Pokojówka na Manhattanie - komedia; w. Jennifer Lopez, Ralph Fiennes, Nastasha Richardson, Stanley Tucci, Tyler Posey Czarująca komedia romantyczna z Jennifer Lopez i Ralphem Fiennesem w rolach głównych. Zmagająca się z codziennymi trudnościami Marisa Ventura (Lopez) pracuje jako pokojówka w luksusowym hotelu na Manhattanie - Beresford Hotel. Pewnego dnia, w wyniku zbiegu okoliczności, poznaje przystojnego i bogatego Christophera Marshalla (Fiennes), który pochodzi z szanowanej i znanej rodziny związanej ze światem polityki.
22:10 CSI: Kryminalne zagadki Miami (8)
23:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (9) - serial
00:05 Gilda - dramat kryminalny
02:30 Dziewczyny z fortuną (71) - rozrywka

05:55 Łowca krokodyli - dokument
06:45 Mega Chichot - rozrywka
07:15 Stary Testament - serial
07:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
08:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie - serial
08:30 Scooby Doo - serial
09:00 Hutch Miodowe Serce - film animowany
11:15 Krokodyle - wszyscy za jednego - film obyczajowy
13:00 Komisarz Rex (11) - serial
14:05 Szalona rodzinka - komedia
16:20 Kuffs - komedia sensacyjna
18:30 Scooby Doo - serial
19:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie - serial
19:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
20:00 Droga ucieczki - thriller; Autokar zabiera na pokład pasażerów, którzy wybierają się do El Paso w Teksasie. Podróż rozpoczyna się źle. Na pustym odcinku drogi pojazd zostaje otoczony przez grupę agresywnych motocyklistów. Dochodzi do wypadku. Gdy kierowca i pasażerowie wysiadają, aby pomóc poszkodowanym, jeden z motocyklistów zaczyna do nich strzelać. Przerażeni podróżni barykadują się na opuszczonym podwórzu, oczekując na atak bandy.
22:00 Tornado stulecia - film katastroficzny
23:55 Krzyżościan - dramat kryminalny
02:00 Łowca krokodyli - dokument
02:30 4music - muzyka

07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Okrasa tamie przepisy
08:40 Polska i świat z historią w tle (110)
09:00 Michał Strogow, kurier carski (3)
09:55 Ziemia Polska (132) - dokument
10:35 Cała prawda o... (8) - dokument
11:05 Flesz historii
11:25 Śmierć psychiatry. Eugenika i totalitaryzm - dokument
12:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:30 Ex libris
12:50 Władysław hr. Zamoyski - Pan z Wielkopolski - Władca Tatr - dokument
13:55 Marie Springer to ja- dokument
14:50 Polska i świat z historią w tle (97)
15:05 Cafe Historia (44) - publicystyka
15:35 Cała prawda o... (8) - dokument
16:35 Encyklopedia II wojny światowej
17:05 Michał Strogow, kurier Carski (4)
18:00 Roman Dmowski - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:45 Pradawni bogowie (1) - dokument
20:15 Ex libris
20:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:05 Polska i świat z historią w tle (110)
21:30 Szerokie tory (128) - dokument
22:05 Spór o historię - dokument
22:40 Sprint przez historię Przemysława
23:15 Flesz historii
23:40 Sensacje XX wieku

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:15 Pogoda poranna
08:20 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (99) - serial
09:55 Najdziwniejsze zwierzęta świata (1) - dokument
11:00 Bohdan! Trzymaj się! - Benefis
Bohdana Łazuki - kultura
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:45 Najdziwniejsze zwierzęta świata (2) - dokument
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5908) - serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:15 Klan (2520) - serial
15:45 Sprawa dla reportera - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Galeria (146) - serial
18:30 Ojciec Mateusz (82) - serial
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - magazyn
20:10 Pogoda
20:25 Świat bez końca (1) - serial
21:20 C.K. Dezerterzy - komedia
23:00 Zdrajca - film sensacyjny
01:00 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
01:25 Notacje (554) - dokument
01:40 Galeria (146) - serial
02:10 Ludzkie dzieci - film sf

05:20 Rozmowy w toku - talk show
06:20 Mango - Telezakupy
07:25 Na Wspólnej (1844) - serial
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (177) - serial
12:15 Szpital (73) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (983) - serial
14:00 Wawa non stop (86) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (178) - serial
16:00 Rozmowy w toku - talk show
17:00 Wawa non stop (87) - rozrywka
18:00 Szpital (74) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Mission: Impossible - film sensacyjny; Na pewnej dyskiecie zostały zapisane dane o wszystkich agentach amerykańskich działających w Europie Wschodniej. Tajna lista jest stawką, o którą walczą tajemnicza grupa "Kobra" - najlepsi agenci CIA. Po serii tajemniczych zdarzeń przy życiu zostaje tylko jeden z nich, Ethan Hunt. Wówczas zaczyna się zabójcza rozgrywka. Podejrzewa się, że skoro przeżył, jest zdrajcą winnym śmierci kolegów. Teraz polują na niego wszyscy. Nie pozostaje mu więc nic innego, jak zdobyć dyskietkę i znaleźć zdrajcę.
22:20 Amerykański gangster - dramat kryminalny
01:30 Kuba Wojewódzki (26) - talk show
02:35 Uwaga!
02:50 Arkana magii (1149) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (12) - dokument
06:00 Codzienna 2 m 3 (9) - serial
06:30 Codzienna 2 m 3 (10) - serial
07:00 Tom i Jerry (85) - serial
07:05 Tom i Jerry (86) - serial
07:10 Tom i Jerry (87) - serial
07:25 Barbie: Akademia Księżniczek
09:00 Czarodziej Kazaam - komedia
10:55 Po drugiej stronie lustra
12:35 Terra - film animowany
14:00 Czarodziejka Lilly: smok i magiczna księga - film dla dzieci
15:45 Na tropie legendy - film przygodowy
17:35 Smokiem i mieczem - film przygodowy
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (10)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (12)
20:00 Uniwersalny żołnierz: regeneracja - film sensacyjny; Terrorysty porywają dzieci rosyjskiego premiera i opanowują nieczynną elektrownię w Czarnobyli. Groząc wysadzeniem reaktora, wysuwają niemożliwe do spełnienia żądania. Bandyci dysponują zaawansowaną technologią wojkową - genetycznie zmodyfikowanym wojownikiem.
22:00 Niepokonany III: Odkupienie - film sensacyjny
00:00 Hellraiser V: Wrota piekieł - film kryminalny
02:00 No problem!
02:30 Dyżur (18) - dokument

05:55 Faceci do wzięcia (72) - serial
06:30 Lokatorzy (44) - serial
07:05 M jak miłość (414) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:15 Puchar Świata - Tour de Ski w Toblach - narciarstwo klasyczne
10:25 Puchar Świata - Tour de Ski w Toblach - narciarstwo klasyczne
11:50 Barwy szczęścia (1038) - serial
12:25 W krainie lwów (4) - dokument
12:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (38) - dokument
13:30 Szkoła życia (9) - serial
14:15 Disco Sylwester z Dwójką. Wrocław 2013 - muzyka
14:55 The Voice of Poland (7) - rozrywka
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 The Voice of Poland (8) - rozrywka
17:05 Herkules (2) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1038) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1039) - serial
20:40 Rodzinka.pl (111) - serial
21:10 Rodzinka.pl (112) - serial
21:45 Dzięki Bogu już weekend (18) - rozrywka
23:00 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) - serial
23:50 Ciało - czarna komedia
01:35 Nowa (12) - serial
02:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (18) - serial

05:35 We dwoje (16) - rozrywka
06:50 Męski typ (3) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (189) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (486) - serial
09:15 Dr House (1) - serial
10:10 Ostry dyżur (20) - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny (190) - serial
13:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (487) - serial
14:50 Tożsamość szpiega (12) - serial
15:50 Czerwony Orzeł (18) - serial
17:00 Przepis na życie (12) - serial
18:00 Dr House (2) - serial
19:00 Tożsamość szpiega (13) - serial
20:00 Hotel dla psów - komedia; Szesnastoletnia Andi i jej młodszy brat, Bruce, trafiają do rodziny zastępczej. Nowi opiekunowie nakazują rodzeństwu pozbyć się psa. Andi i Bruce wpadają na pomysł, by zorganizować mu schronienie w opuszczonym hotelu. Obdarzony talentem do majsterkowania chłopiec zamienia zrujnowany budynek w atrakcyjne miejsce. Rodzeństwo postanawia pomóc innym czworonogom. Do opuszczonego hotelu trafia coraz więcej bezpańskich psów. Niestety, zwierzynek przyciąga uwagę sąsiadów.
22:10 Rodzina Addamsów - czarna komedia
00:10 Mentalista (19) - serial
01:10 Kto zabił moją córkę? - film sensacyjny

08:15 Jak się robi rewolucje - dokument
09:25 Chopin. Pragnienie miłości - melodramat
11:35 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy
12:15 Balet w trampkach. "Opus Jazz" Jerome'a Robbinsa - dokument
12:25 Jerome Robbins: NY Export. Opus Jazz - musical
13:30 Chopin. Pragnienie miłości - melodramat
15:35 Rodzeństwo - film krótkometrażowy
15:40 Połączeni - film krótkometrażowy
16:00 Festiwal R@port 2013 - dokument
16:40 Kulturanek
17:20 Jak się robi rewolucje - dokument; Serbia, Ukraina, Gruzja - wszystkie próbowały obalić autorytarne reżimy. Kraje są różne, ale scenariusz rewolucji był za każdym razem mniej więcej taki sam: sfalszowane wybory, ludzie wychodzą na ulice i reżim upada praktycznie bez oporu.
18:25 Ogłoszenie matrymonialne - komedia
19:30 Baśnie i bajki polskie (18) - serial
19:45 Baśnie i bajki polskie (19) - serial
19:55 Baśnie i bajki polskie (20) - serial
20:25 Goniec - komediodramat
22:05 Tygodnik kulturalny - kultura
22:55 Mad Men (1) - serial
00:00 Młoda Kultura (25) - muzyka
01:30 Goniec - komediodramat

05:00 Wstawaj! Gramy! (2506) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (147) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (127) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (128) - serial
10:00 Trudne sprawy (26) - serial
11:00 Dlaczego ja? (206) - serial
12:00 Dom nie do poznania - rozrywka
13:00 Dom nie do poznania (235) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1809) - serial
14:45 Trudne sprawy (24) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (173) - serial
17:00 Dlaczego ja? (145) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1810) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (408) - serial
20:05 Brzdąc w opalach - komedia; 9-miesięczny Bink zostaje porwany sprzed rezydencji w eleganckiej dzielnicy Chicago przez trzech przestępców. Kidnaperzy zamierzają wydłubić spory okup od jego ojca, zamożnego przemysłowca. Z początku sprawa wydaje się prosta, a szef gangu, Eddie, nie przewiduje żadnych komplikacji. Tymczasem niemiowlak jest wyjątkowo przedsiębiorczy.
22:05 W stronę słońca - thriller
00:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (9) - serial
01:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (10) - serial
02:00 Dziewczyny z fortuną (72) - rozrywka

05:55 Dekoratornia
06:25 Mega Chichot - rozrywka
06:55 Stary Testament - serial
07:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego
08:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie
08:30 Scooby Doo - serial
09:00 Komisarz Rex (11) - serial
10:05 Fuksja - mała czarodziejka - film dla dzieci
11:55 Niezatapialny Titanic - dokument
12:50 Dekoratornia
13:20 Komisarz Rex (12) - serial
14:25 OSS 117: Rio nie odpowiada - komedia
16:35 Wojownicze żółwie Ninja II: Sekrety przeszłości - film przygodowy; Wojownicze żółwie Ninja - Leonardo, Michelangelo, Donatello i Rafael - chcą odnaleźć tajemniczą substancję "ooze", która spowodowała ich mutację. Niestety, jak się okazuje, przybywają za późno. Ich odwieczny wróg, pozbawiony skrupułów Shredder, zdobywa ją pierwszy. Bezwzględny przeciwnik przygotowuje własne mutanty do walki z żółwiami.
18:30 Scooby Doo - serial
19:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie
19:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego
20:00 Tygrys szablozębny - film sensacyjny; Naukowcy na podstawie śladów DNA klonują wymarłego tygrysa szablozębnego. W czasie transportu zwierzę ucieka i rozpoczyna polowanie.
21:55 STOP Drogówka
23:00 Miłosna karuzela - film erotyczny
01:30 Łowca krokodyli - dokument
02:05 4music - muzyka

07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Makłowicz w podróży
08:30 Ex libris
09:00 Michał Strogow, kurier Carski (4)
10:10 Dziką Polską (85) - dokument
10:50 Świat podróży według Ediego (1)
11:30 Pradawni bogowie (1) - dokument
12:00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:35 Polska i świat z historią w tle (110)
12:55 Szerokie tory (128) - dokument
13:35 Spór o historię - dokument
14:15 Sprint przez historię Przemysława Babiarza
14:50 Polska i świat z historią w tle (32)
15:15 Cafe Historia (11) - publicystyka
15:35 Ex libris
15:55 Królowie mórz
16:30 Encyklopedia II wojny światowej
17:00 Ogniem i mieczem (1) - serial
18:00 Daj mi duszę, resztkę zabierz
19:05 Dziennik telewizyjny
19:45 Pradawni bogowie (2) - dokument
20:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:00 Cafe Historia (71) - publicystyka
21:30 Szerokie tory (126) - dokument
22:05 Za kulisami PRL (33) - dokument
22:45 Ballada o lekkim zabarwieniu erotycznym (13) - dokument
23:20 Sensacje XX wieku
00:20 Świat podróży według Ediego (1)

06:00 Moda na sukces (5907) - serial
06:25 Mam przepis na pielgrzymowanie
06:55 Pełnosprawni - magazyn
07:15 Las bliżej nas
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:30 Masz prawo znać prawo (1) - publicystyka
08:50 Przedszkolandia (1) - dokument
09:25 Przedszkolandia (2) - dokument
09:55 Kultura od kuchni (1) - kultura
10:15 Jak to działa?
10:50 Czarne chmury (1) - serial
11:45 Weekendowy magazyn filmowy - kultura
12:10 Jaka to melodia? - rozrywka
12:45 Anna German (5) - serial
13:50 Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Innsbrucku
14:00 Puchar Świata - Turniej Czterech Skoczni w Innsbrucku
16:05 Program rozrywkowy - rozrywka
16:25 Okrasa łamie przepisy
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Ojciec Mateusz (65) - serial
18:25 Pogotowie rachunkowe (8) - rozrywka
19:10 Smerfy - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - magazyn
20:10 Pogoda
20:20 Ludzkie dzieci - film sf
22:20 Chrzes - dramat obyczajowy
00:00 Fuks - komedia sensacyjna
01:35 Świat bez końca (1) - serial
02:35 Jean-Claude van Damme - komediodramat

05:50 Mango - Telezakupy
07:55 Top wings (5) - rozrywka
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Na Wspólnej (1844) - serial
11:35 Ugotowani (5) - rozrywka
12:35 MasterChef (5) - rozrywka
13:35 MasterChef (6) - rozrywka
14:35 Top Gear
15:45 Mam talent (6) - rozrywka
17:25 Kobieta na krańcu świata (4)
18:00 Kuchenne rewolucje (10) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Ciekawy przypadek Benjamina Buttona - melodramat; Niezwykła opowieść o człowieku, który rodzi się jako starzec, a wraz z upływem czasu młodziwie. Jego matka umiera po porodzie. Ojciec przerażony brzydota syna porzuca go pod drzwiami domu starców. Opuszczonym chłopcem z troską i poświęceniem opiekuje się czarnoskóra Queenie.
23:25 Diukowie Hazzardu - komedia; Kuzyni Bo i Luke Duke'owie mieszkają w Hazzard County, gdzie wiodą rozrywkowe życie, często wchodząc w konflikt z szeryfem. Kiedy okazuje się, że ich farmę, wraz z całym miasteczkiem, chce wykupić skorpumpowany delegat rządowy Boss Hoggie, Bo i Luke postanawiają wziąć sprawy w swoje ręce. W walce o rodzinne dobro niezwykle pomocni okazą się kuzynka Daisy, wuj Jesse i dodge charger z 1969 roku.
01:40 Reźnia na szynach - horror

05:35 Z archiwum policji (1) - dokument
06:00 Dyżur (37) - dokument
06:30 No problem!
07:00 Taki jest świat
07:50 Potęga przyrody (4) - dokument
08:55 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (4) - dokument
09:30 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (5) - dokument
10:00 Merlin - film przygodowy
12:00 Lucky Luke na Dzikim Zachodzie - film animowany
13:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:05 Jaskiniowiec z Kalifornii - komedia
17:00 Flintstonowie - komedia
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (11) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (13) - serial
20:00 Mściciel - film sensacyjny; Ben Archer, płatny zabójca, postanawia wycofać się z brzozy i rozpocząć spokojne życie. Wszystko się komplikuje, gdy jego żona Cynthia bierze pod opiekę małą Chinkę o imieniu Kim. Dziewczynka jest poszukiwana przez ojca, który na jej oczach zmordował matkę.
21:55 Wściekła pieść: Powrót Chen Zenga - film sensacyjny
00:05 Pora mroku - horror
02:05 Taki jest świat

06:10 Tygrysy Europy (15) - serial
07:05 M jak miłość (1027) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
11:05 Królowa brytyjskich szpitali - The Great Ormond Street - dokument
11:40 Barwy szczęścia (1035) - serial
12:10 Barwy szczęścia (1036) - serial
12:40 Barwy szczęścia (1037) - serial
13:15 Superzaradni
14:00 Familiada - rozrywka
14:45 Rodzinka.pl (111) - serial
15:15 Muzeum Polskiej Piosenki, czyli historia jednego przeboju (22) - rozrywka
15:30 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
15:40 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
16:45 Słowo na niedzielę
17:00 Dzięki Bogu już weekend (15) - rozrywka
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Postaw na milion – kulisy
19:05 Postaw na milion - rozrywka
20:05 XIX Festiwal Kabaretu w Koszalinie 2013 (3) - rozrywka
21:10 Świętokrzyska Gala Kabaretowa (1)
22:10 Deja vu - thriller; Agent federalny Doug Carlin bada sprawę wybuchu bomby na promie pasażerskim, w wyniku którego zginęło kilkaset osób. W trakcie dochodzenia zostają odnalezione zwłoki kobiety, rzekomo jednej z ofiar eksplozji. Jednak sekcja zwłok wykazuje, że kobieta została zamordowana wcześniej. Na dodatek Carlin odnosi wrażenie, jakby już gdzieś ją wcześniej widział.
00:30 Made in Polska (4) - muzyka
01:50 Sennaść - dramat obyczajowy

05:45 Misja Martyna – extra (5) - rozrywka
06:25 Misja Martyna – extra (6) - rozrywka
07:00 Mango - Telezakupy
09:05 The Event: Zdarzenie (14) - serial
10:00 Przyjaciele (20) - serial
10:30 Przyjaciele (21) - serial
11:05 Przyjaciele (22) - serial
11:35 Przyjaciele (23) - serial
12:10 Dr House (23) - serial
13:05 Gwiazdka Laury i tajemniczy smok Nian - film animowany
14:25 Usta usta (1) - serial
15:25 Przepis na życie (9) - serial
16:20 Przepis na życie (10) - serial
17:20 Przepis na życie (11) - serial
18:20 Czterej pancerni i pies (5) - serial
19:30 Nigdy nie będę twoja - komedia romantyczna
21:35 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny; Cole Trickle uczestniczy w wyścigach samochodowych. Rywalizacja z innymi kierowcami i osiąganie coraz większych prędkości są dla niego najważniejsze. Tak jest do czasu pierwszego wypadku. Po powrocie do zdrowia mężczyzna znów zaczyna się ścigać, lecz tym razem nie chce już ryzykować jak dawniej. Los zmusza go do ostrej walki z bezwzględny przeciwnikiem, który dla kolejnej wygranej gotów jest nawet na nieczystą grę.
23:50 Polowanie na "Czerwony Październik" - film sensacyjny
02:35 Arkana magii - rozrywka

08:05 Prowokator - film sensacyjny
09:45 Dózek - nowele filmowe
10:25 Dolny Śląsk. Do zobaczenia (6) - dokument
11:00 Kulturanek
11:35 Kulig - film muzyczny
12:20 Yes-Meni naprawiają świat - dokument
14:00 Koncert życzeń - rozmowa
14:10 Tyle słońca w całym mieście. Niezapomniane przeboje Anny Jantar - dokument
14:55 Koncert życzeń - rozmowa
15:20 Dolina Issy - film psychologiczny
17:15 Sztuka czytania
17:50 Dolny Śląsk. Do zobaczenia (6)
18:30 Ja gorę! - komedia
19:15 Klasyczne albumy rocka (37) - dokument
20:25 Życie na podsłuchu - dramat historyczny; NRD, listopad 1984 roku. Agent Stasi, Gerd Wiesler, jest komunistą i pracownikiem tajnych służb. Pewnego dnia otrzymuje zadanie - musi skompromitować niemieckiego dramaturga Georga Dreymana. Pisarz jest podejrzany z racji oryginalnych poglądów.
22:55 Gary Moore na Avo Session - muzyka
00:05 Hala odlotów (52) - talk show
01:00 Życie na podsłuchu - dramat historyczny

05:50 Mega Chichot - rozrywka
06:15 Benny Hill - rozrywka
06:55 Ostatnia szansa (4) - rozrywka
07:55 Tuż przed tragedią (7) - dokument
08:55 Hutch Miodowe Serce - film animowany
11:05 Galileo
12:05 Frank i dżungla (9) - dokument
13:10 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (13) - rozrywka
13:40 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (14) - rozrywka
14:10 STOP Drogówka
15:20 Zero bezwzględne - film katastroficzny
19:00 Galileo
20:00 JFK - dramat obyczajowy; Szczegóły śledztwa prokuratora Jima Garrisona, który prowadzi nieoficjalne dochodzenie w sprawie zabójstwa prezydenta Kennedy'ego w Dallas w 1963 r. Okazuje się, że FBI wie dużo więcej o kulisach morderstwa, niż podano do publicznej wiadomości. Prawnik zebrał dowody obnażające błędy popełnione w śledztwie przez policję, FBI i komisję Warrena. Twierdzi, że Oswald był kierowany przez handlarzy bronią i renegatów ze służb specjalnych. W 1969 r. doprowadził do rozprawy sądowej, w której na ławie oskarżonych zasiadł pewien biznesmen.
23:55 Shadowchaser IV: Wrota czasu - film sf
02:00 Łowca krokodyli - dokument
02:30 4music - muzyka

07:25 Dziennik telewizyjny
08:00 Sonda
08:40 Cafe Historia (71) - publicystyka
09:00 Rzeka kłamstwa (2) - serial
10:45 Królowie mórz
11:30 Pradawni bogowie (2) - dokument
12:05 Cudowne miejsca
12:40 Cudowne miejsca
13:20 Ginące cywilizacje (7) - dokument
14:30 Wajrak na tropie (5) - dokument
15:10 Dzieje kultury polskiej (7) - dokument
16:10 Auto Moto Klub (9) - dokument
16:35 Flesz historii
17:00 Rzeka kłamstwa (3) - serial
18:30 Ostatni żywi bandyci - dokument
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Włóczęgi - komedia; Szczepko i Toriko to dwójka biednych, ulicznych grajków o gołębiem sercu. Mężczyźni przysmagniają sierotkę Krysię, która uciekla od apodyktycznej babki, baronowej von Dom. Ale idylla dziewczyny nie trwa długo - w mieście ukazują się listy gończe, obiecujące 1000 złotych za znalezienie Krysi.
21:35 Ja jestem Żyd z "Wesela" - dokument
22:15 Nieznana Białoruś (50) - dokument
22:55 Gdy świat się wali (9) - dokument
00:00 Komandoria (8) - serial
01:05 Ginące cywilizacje (7) - dokument

06:10 Moda na sukces (5908) - serial
06:30 My, wy, oni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Ziarno
09:00 Zwykła/niezwykła rodzinka (17) - serial
09:50 Zwykła/niezwykła rodzinka (18) - serial
10:35 Nela Mała Reporterka (1) - dokument
10:55 Czarne chmury (2) - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:50 Pogotowie rachunkowe (8) - rozrywka
14:05 Świat z lotu ptaka (2) - dokument
15:10 Cyberprześladowca - film obyczajowy
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Komisarz Alex (1) - serial
18:20 Jaka to melodia? - rozrywka
19:00 Przygody Myszki Miki i Kaczora Donalda (46) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:05 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - magazyn
20:10 Pogoda
20:20 Anna German (6) - serial
21:25 Wojna domowa - komedia romantyczna
23:15 Jean-Claude van Damme - komediodramat
01:00 Chrzest - dramat obyczajowy
02:40 Killshot - thriller

05:50 Mango - Telezakupy
07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry TVN
11:00 Kobieta na krańcu świata (5) - dokument
11:35 Co za tydzień
12:00 Prawo Agaty (5) - serial
13:00 Lekarze (5) - serial
14:00 Naga broń - komedia
15:45 Vinci - komedia kryminalna
18:00 Ugotowani (6) - rozrywka
19:00 Fakty
19:25 Sport - wiadomości sportowe
19:30 Rajd Dakar (7) - sporty motorowe
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Mroczna dzielnica - film sensacyjny; Z pilnie strzeżonego magazynu policyjnego w Detroit ginie 50 kilogramów heroiny. Ktoś w ten prosty sposób wzbogacił się o 5 milionów dolarów. Śledztwo w tej sprawie prowadzi Orin Boyd, policjant wyznający zasadę, że by skutecznie bronić prawa, czasem należy je łamać. Orin samotnie nie dotrze do prawdy. Szybko przekonuje się, że będzie potrzebował wsparcia, nie tylko ze strony stróżów prawa.
22:10 Agenci NCIS (4) - serial
23:10 Zabójcza gra - film sensacyjny; Próbując wyzwać bolesne wspomnienia, były policjant Tom Armstrong przeprowadza się do Meksyku. Tu odnajdują go agenci FBI, którzy zwracają się do niego z prośbą o pomoc w śledztwie.
01:10 Uwaga!
01:25 Arkana magii (1151) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (3) - dokument
06:00 Kręcimy z gwiazdami (4) - rozrywka
07:00 Jan Paweł II (3) - serial
07:55 Tarzan w wielkim mieście (108) - rozrywka
08:25 Potęgą przyrody (5) - dokument
09:25 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (6) - dokument
10:00 Wojciech Cejrowski. Boso Etiopia (7) - dokument
10:35 Merlin - film przygodowy
12:15 Asterix i Kleopatra - film animowany
13:50 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:00 Na psa urok - komedia
16:55 K-9: Prywatny detektyw - komedia sensacyjna
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (12, 15)
20:00 Batman Forever - film fantastyczny; Bruce Wayne, za dnia milioner filantrop, a w nocy Batman, musi tym razem stawić czoła dwóm szaleńcom: prawnikowi Harveyowi Dentowi, którego twarz od czasu wypadku na sali sądowej podzielona jest na pół, i Edwardowi Nygmie, który kiedyś był oddanym pracownikiem należącego do Bruce'a konorsorjum, a teraz jako Riddler dręczy innych zagadkami.
22:25 Spartakus: Krew i piach (1) - serial
23:35 Spartakus: Krew i piach (2) - serial
00:45 Oczy węża - dramat kryminalny
02:40 Kręcimy z gwiazdami (4) - rozrywka

05:40 Bliskie i groźne spotkania Steve'a (18) - dokument
06:15 Milion ton śmieci
06:45 M jak miłość (1028) - serial
07:45 Barwy szczęścia (1038) - serial
08:15 Barwy szczęścia (1039) - serial
08:50 Kultura, głupcze - kultura
09:30 Planeta Egipt (1) - dokument
10:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (39) - dokument
11:05 Makłowicz w podróży
11:40 Helena trojańska (1) - dramat historyczny
13:15 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
13:25 Puchar Świata - Tour de Ski w Val di Fiemme - narciarstwo klasyczne
14:50 Muzeum Polskiej Piosenki, czyli historia jednego przeboju (3) - rozrywka
15:15 Przygoda na Antarktydzie - film przygodowy
17:20 Rozmowy po-szczególne (20) - talk show
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:40 Pogoda
18:50 Dzięki Bogu już święta (1) - rozrywka
20:05 Dzięki Bogu już święta (2) - rozrywka
21:10 Krew z krwi (6) - serial
22:05 Kocham kino (252) - kultura
22:40 Wojciech Kilar. Credo - dokument
23:50 Wyspa - film sensacyjny; Reporter Blair Maynard udaje się wraz z synem na Karaiby. Ich celem nie są beztropkie wakacje, lecz poznanie tajemnic współczesnych piratów i ginących w tej okolicy jachtów.
01:55 Krew z krwi (6) - serial
02:55 Zróbmy sobie wnuka - komedia

05:50 Misja Martyna – extra (7) - rozrywka
06:30 Misja Martyna – extra (8) - rozrywka
07:05 Mango - Telezakupy
09:10 Przyjaciele (24) - serial
09:40 Przyjaciele (1) - serial
10:15 Przepis na życie (12) - serial
11:05 Czterej pancerni i pies (5) - serial
12:10 Cud na Dzikim Zachodzie - western
13:55 Tata i skaut - komedia
15:50 Joe kontra wulkan - komedia
17:55 Dr House (24) - serial
18:55 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
20:00 Polowanie na "Czerwony Październik" - film sensacyjny; W stosunkach radziecko-amerykańskich wciąż panuje zimna wojna. "Czerwony Październik" to uzbrojona w rakiety nuklearne radziecka łódź podwodna, która przemierza głębiny Oceanu Atlantyckiego z misją szpiegowską. Jej kapitan, Marko Ramius, podejmuje ryzykowną i bardzo niebezpieczną dla siebie samego decyzję. Postanawia dopłynąć do wybrzeży Stanów Zjednoczonych, aby poprosić o azyl. Wyjątkowo wścibski oficer polityczny odgaduje jego zamiary i próbuje mu przeszkodzić.
22:45 Mentalista (20) - serial
23:50 Siła pomsty - film sensacyjny; Prawicowa organizacja dążąca do przejęcia władzy w USA skupia polityków, finansistów, przemysłowców oraz wyższych oficerów. Poza przekonaniami, pozycją i majątkiem członkowie bractwa muszą się wykazać najwyższymi umiejętnościami we wschodnich sztukach walki.
02:00 Arkana magii - rozrywka

08:05 Dolina Issy - film psychologiczny
10:10 Przed maturą - nowele filmowe
11:20 Dziewczyna i chłopak - komedia
13:00 Co Ty wiesz o nauce?
13:20 Klasyczne albumy rocka (37) - dokument
14:35 Hala odlotów (52) - talk show
15:30 Kiri Te Kanawa - koncert - muzyka
16:35 Tygodnik kulturalny - kultura
17:25 Studio Kultura - Niedziela z... - kultura
18:40 Pół serio - komedia
20:20 Wymyk - dramat obyczajowy; Alfred jest właścicielem firmy zajmującej się dostarczaniem usług internetowych. Jego młodszy brat, Jerzy, chce rozwijać rodzinny biznes. Alfred czuje, że jego pozycja w firmie i rodzinie jest zagrożona. Zdecydowanie przeciwstawia się innowacyjnym pomysłom Jerzego. Pewnego dnia, podczas podróży, Jerzy staje w obronie dziewczyny zaczepianej przez grupę chuliganów. Alfred jest świadkiem wyrzucenia brata z pociągu. Jerzy zapada w śpiączkę, a Alfred przedstawia rodzinie własną wersję wydarzeń.
21:55 Hebron, moja ziemia - dokument
23:15 Szparag - film krótkometrażowy
23:45 Co Ty wiesz o nauce?
00:05 Granice miłości - dramat obyczajowy
02:00 Nocne czytanie w wannie (39) - kultur

05:00 Wstawaj! Gramy! (2508) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
07:45 Scooby-Doo i Brygada Detektywów (6) - serial
08:15 Jeźdźcy smoków (18) - serial
08:45 Wyspa dinozaura - film animowany
10:35 Nowe szaty króla - film animowany
12:25 Zwierzak - komedia
14:00 Made in America - komedia
16:20 Świat według Kiepskich (10) - serial
17:00 Świat według Kiepskich (52) - serial
17:45 Nasz nowy dom (4) - rozrywka
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
20:30 Państwo w państwie - publicystyka
20:55 Jak rozpełtałem II wojnę światową - komedia; Wojenna farsa o pechowym szeregowcu Franku Dolasie, który chce koniecznie zabłysnąć bohaterskimi czynami, ale wplątuję się w coraz bardziej niesamowite tarapaty. 31 sierpnia 1939 roku Dolas przybywa na granicę niemiecką w plutonie mającym wzmocnić obronę stacji kolejowej. Zasypia, a jego karabin przypadkowo strzela. Franek jest przekonany, że rozpełta wojnę. Dostaje się do niewoli niemieckiej. W ślalogu chce zorganizować ucieczkę, ale jego przesadny entuzjazm razi obozowych konspiratorów.
21:55 Kości (3) - serial
22:55 Kości (4) - serial
23:55 Zimny jak głaz - film kryminalny; Nadużywający alkoholu kobieciarz Jesse Stone obejmuje funkcję szefa policji w niepozornym rybackim miasteczku Paradise, dokąd został kamie przeniesiony z Los Angeles.
01:55 Krew z krwi (6) - serial
01:45 Magazyn sportowy - magazyn

05:55 Mega Chichot - rozrywka
06:25 Benny Hill - rozrywka
07:00 Łowca krokodyli - dokument
07:30 Łowca krokodyli - dokument
08:05 Dekoratornia
08:35 Australijskie rekordy Guinnessa
09:05 Wielka niedźwiedzica - film przygodowy
11:05 Galileo
12:05 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (15, 16) - rozrywka
13:05 Dekoratornia
13:35 Billy Madison - komedia romantyczna
14:40 Tuż przed tragedią (8) - dokument
15:40 Niezatapialny Titanic - dokument
16:35 Mega Chichot - rozrywka
17:05 Zero bezwzględne - film
19:00 Galileo
20:00 Formula - film sensacyjny; Genialny chemik, Elmo McElroy, specjalizuje się w wymyślaniu nowych narkotyków. Po 30 latach pracy chce wycofać się z branży, a przy okazji dużo zarobić na nowym wynalazku - cudownym proszku o mocy 51 razy większej od kokainy. Na wielkie pieniądze z produktu Elma liczy też jego pracodawca, narkotykowy boss, Lizard. McElroy ma jednak inne plany. Udaje się do Liverpoolu, by sprzedać specyfik najpotężniejszej szajce dolarów na świecie i zarobić na tym 20 mln dolarów. Jego przewodnikiem zostaje Felix, a śladem obu panów podąża płatna zabójczyni.
21:55 Eskorta - komedia
00:00 Strażnik Indian Atakapa - horror
01:55 Łowca krokodyli - dokument
02:25 4music - muzyka

07:25 Dziennik telewizyjny
08:10 Strażnicy "Piętej Ewangelii" - dokument
09:15 Rzeka kłamstwa (3) - serial
10:50 Dzieje kultury polskiej (7) - dokument
11:55 Gdy świat się wali (9) - dokument
12:55 Roztocze - w krainie jodły, buka i tarpana - dokument
13:55 Tętno pierwotnej puszczy (1) - dokument
14:15 Wielka gra - rozrywka
15:15 Włóczęgi - komedia
17:00 Rzeka kłamstwa (4) - serial
18:40 Dowódcy AK (6) - dokument
19:10 Dziennik telewizyjny
19:50 Klamra - dokument; Film "Klamra" jest dokumentem fabularyzowanym ukazującym przełomowe i tragiczne momenty w życiu "żołnierza wyklętego" pułkownika Adama Łazarowicza pseud. "Klamra". W rolę tytułowego bohatera wcielił się znakomity aktor Mariusz Bonaszewski. Obok niego w filmie wystąpili: Marcin Januszewski w roli Mieczysława Chojnickiego oraz Michał Malinowski w roli Zbigniewa Łazarowicza, syna Adama.
21:00 Złoto dezertów - komedia
23:10 Na Południu - dokument
23:45 Cafe Historia (71) - publicystyka
00:05 Tajemnica twierdzy szczyrów (12)
01:05 12. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole '74 - muzyka

05:55 Info poranek
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Peppa (37) - serial
08:05 Gdzie jest Nowy Rok? - film animowany
08:35 Fineasz i Ferb: Podróż w drugim wymiarze - film animowany
10:05 Syn prezydenta - komedia
11:55 Orszak Trzech Króli
13:25 Jaka to melodia? - rozrywka
14:00 Słodkie życie (1) - serial
14:30 Enklawy dzikiej przyrody (15) - dokument
15:05 Agnieszka i Jeremi - listy śpiewające - dokument
15:45 Puchar Świata - Turniej Czterech Skocznicy w Bischofshofen - narciarstwo klasyczne
16:00 Puchar Świata - Turniej Czterech Skocznicy w Bischofshofen - narciarstwo klasyczne
17:00 Teleexpress
17:15 Puchar Świata - Turniej Czterech Skocznicy w Bischofshofen - narciarstwo klasyczne
18:20 Jaka to melodia? - rozrywka
18:50 Słodkie życie (2) - serial
19:20 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:10 Pogoda
20:25 Niezwyrodniany Sekretariat - dramat obyczajowy
22:35 Killshot - thriller
00:15 Anna German - prawdziwe życie - dokument
01:10 Pokój 1408 - horror
02:55 Droga w świetle księżycy - dramat obyczajowy

05:20 Mango - Telezakupy
07:25 Co za tydzień
07:55 Rajd Dakar (7) - sporty motorowe
08:00 Dzień dobry TVN
11:05 Vinci - komedia kryminalna
13:25 Billy Madison - komedia romantyczna
15:10 Scooby-Doo II: Potwory na gigantycie - komedia
17:20 Legalne blondynki - komedia
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Rajd Dakar (1) - sporty motorowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Kuloodporny - film sensacyjny; W klasztorze położonym wysoko w Tybecie jest przechowywany starożytny zwój. Tkwi w nim siła, dzięki której można zawładnąć całym światem. W 1943 roku bezimienny mnich staje się kolejnym strażnikiem broniącym dostępu do tajemnicy. Przez długie lata odpiera ataki szukających go przestępców - najpierw nazisty Struckera, a później jego wnuczki Niny. W 2003 roku ścigany przez nią i przez jej bandę dociera do Ameryki. Tu poznaje ulicznego złodziejaszka Kara, który pomaga mu w ucieczce.
22:20 Strateg - dokument; Portret wybitnego politologa i analityka, doradcy do spraw bezpieczeństwa narodowego prezydenta Jimmiego Cartera - Profesora Zbigniewa Brzezińskiego w dokumencie Katarzyny Kolendy-Zaleskiej.
21:55 Pamiętniki wampirów (10) - serial
01:05 Uwaga!
01:20 Arkana magii (1152) - rozrywka

05:30 Z archiwum policji (5) - dokument
06:00 Codzienna 2 m 3 (11) - serial
06:30 Codzienna 2 m 3 (12) - serial
07:00 Tom i Jerry (88) - serial
07:05 Tom i Jerry (89) - serial
07:10 Tom i Jerry (90) - serial
07:30 Magiczny kamień - film animowany
09:05 Na tropie legendy - film przygodowy
10:55 Na psa urok - komedia
12:50 Barbie jako księżniczka i żebraczka - film animowany
14:15 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
15:20 K-9: Prywatny detektyw - komedia sensacyjna
17:10 Mój przyjaciel Marsjanin - komedia
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (13) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (16) - serial
20:00 Oczy węża - dramat kryminalny; Rick Santoro, detektyw z Atlantic City, wybiera się na walkę bokserką, w której bierze udział jego szkolny kolega. Wśród widzów jest sekretarz obrony USA w asyście ochroniarzy, którymi kieruje Kevin Dunne, prywatnie przyjaciel Ricka.
22:00 Święci z Bostonu - dramat kryminalny
00:10 Krwawa uczta II: Powrót bestii - horror
02:05 Kręcimy z gwiazdami (4) - rozrywka

06:05 Ukryte życie Jezusa - dokument
07:05 M jak miłość (415) - serial
07:55 Niedobre pary - dokument
09:00 Dzieciaki Okrągłego Stołu - film dla dzieci
10:45 Klan urwisów - komedia
12:20 Helena trojańska (2) - dramat historyczny
14:00 Familiada - rozrywka
14:40 Rodzinka.pl (111) - serial
15:05 Rodzinka.pl (112) - serial
15:45 Strażacki pies - komedia; Pies Reks jest znany w całym Hollywood z wyczynów kaskaderskich, trudnego charakteru i skłonności do kapryśnienia. Jego kariera gwiazdy filmowej kończy się nagle, gdy podczas kręcenia sceny skoku ze spadochronem wypada z samolotu i zostaje uznany za zmarłego. Jednak Reks uchodzi z życiem. Spotyka wagarowicza Shane'a, syna Connora Faheya, komendanta podpadającej straży pożarnej. Reks zostaje zwerbowany do pracy w jednostce. Gwiazdorowi przywykłego do hollywoodzkiej wygody z trudem przychodzi przystosowanie się do nowych warunków.
17:35 Gwiazdy koledują z Dwójką - muzyka
18:00 Panorama
18:20 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:30 Pogoda
18:35 Dirty Dancing II - film muzyczny
20:10 Zróbmy sobie wnuka - komedia
21:50 Człowiek, który wiedział za mało - komedia sensacyjna
23:30 W obronie brata - thriller
01:15 Człowiek, który wiedział za mało - komedia sensacyjna
02:55 Strażacki pies - komedia

06:05 Męski typ (4) - talk show
06:35 Mango - Telezakupy
08:40 Smocza lanca: Smoki schyłku jesieni - film animowany
10:35 Mały romans - film obyczajowy
12:45 Naidanie u Tiffany'ego - komedia romantyczna
15:00 Zielone berety - film wojenny
17:50 Szybki jak błyskawica - film sensacyjny
20:00 Otchłań (1) - film sensacyjny; Gdy światowe źródła energii maleją, ogromne niewykorzystane zasoby ropy i gazu, znajdujące się poniżej dna morskiego Arktyki, stają się źródłem konfliktu międzynarodowego i zimnej wojny. Badawcza łódź podwodna z elitą naukowców i ekspertów z Wielkiej Brytanii, Rosji i USA wyrusza w głąb oceanu, by znaleźć rozwiązanie światowego kryzysu energetycznego. Poza drogocennymi złożami otchlań kryje także mroczną tajemnicę.
22:00 Otchlań (2) - film sensacyjny
00:00 Kobra - oddział specjalny (10) - serial
01:05 Za pięć dwunasta - dokument; Zmiany klimatyczne spowodowane globalnym ociepleniem i narastające zanieczyszczenie środowiska grożą unicestwieniem życia na ziemi. Dokument analizuje, w jaki sposób ludzkość znalazła się w tak fatalnej sytuacji. Autorki poszukują odpowiedzi na pytania, jak żyjemy, jak wpływamy na ekosystem i co możemy zrobić, aby uchronić planetę. W tej dyskusji uczestniczą eksperci z całego świata.
02:55 Arkana magii - rozrywka

08:15 Kulturanek
08:50 Penderecki. Droga przez labirynt - dokument
10:00 Kot w Paryżu - film animowany
11:15 Aria Diva - film obyczajowy
12:05 Okiem L.U.C.-a - publicystyka
12:20 Dorota Miśkiewicz i Kwadrofonik - Lutowski/Tuwim "Piosenki nie tylko dla dzieci" - muzyka
13:30 Pianista - dramat wojenny
16:05 Hala odlotów (52) - talk show
17:00 Penderecki. Droga przez labirynt - dokument
18:10 Romans prowincjonalny - film obyczajowy
19:30 Baśnie i bajki polskie (21) - serial
19:40 Baśnie i bajki polskie (22) - serial
19:55 Baśnie i bajki polskie (23) - serial
20:20 Motyl i skafander - film biograficzny; 43-letni Jean-Dominique Bauby, uwielbiany przez kobiety redaktor naczelny francuskiego pisma Elle, na skutek wylewu krwi do mózgu zostaje sparaliżowany.
22:15 Libera - Przewodnik po sztuce (14)
22:30 Nocne czytanie w wannie (38) - kultura
22:45 Videofan
22:55 Videogalerie (83) - kultura
23:35 Paul McCartney & Wings - Rock Show - muzyka
00:50 Sztuka czytania
01:30 Motyl i skafander - film biograficzny

05:00 Wstawaj! Gramy! (2509) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Kopciuszek III - Co by było, gdyby - film animowany
09:50 Matylda - baśń filmowa
11:50 Ewolucja - komedia
14:00 Wielka draka w chińskiej dzielnicy - film sensacyjny
16:05 Obłądny rycerz - film przygodowy
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (410) - serial
20:10 Kevin sam w Nowym Jorku - komedia
22:40 Nikita - film sensacyjny; Skazana na karę śmierci za morderstwo bohatera otrzymuje szansę na nowe życie. Po morderczym treningu zostaje zabójcą na usługach rządowej agencji bezpieczeństwa. Dziewczyna opuszcza ośrodek odmieniona. Jest elegancka, dystyngowana, ma nienaganne manieri i do perfekcji opanowała posługiwanie się wszelkimi rodzajami broni. Cieszy się pozorną wolnością. Gdy odbiera telefon z umówionym hasłem, zostawia wszystko - pracę, kochanka, mieszkanie - i rusza wykonać kolejne zlecenie. Ale pewnego dnia rodzi się w niej bunt.
01:10 Koszmar następnego lata - horror; Julie dręczą koszmarne sny po tragicznych wydarzeniach poprzedniego lata. Obwinia się o spowodowanie śmiertelnych wypadków. Uprzykrza tym życie kolegom z college'u. Julie nie chce towarzyszyć przyjacielowi, Rayowi, w zabawie w ich rodzinnym mieście, gdzie wydarzyły się tamte okropne historie. Decyduje się natomiast na udział w wycieczce na Wyspy Bahama, którą w radiowym konkursie wygrała jej współlokatorka, Karla.

05:55 Łowca krokodyli - dokument
06:25 Mega Chichot - rozrywka
06:55 Stary Testament - serial
07:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
08:00 Nowy Scooby i Scrappy Doo - serial
08:30 Scooby Doo - serial
09:00 Komisarz Rex (12) - serial
10:05 Pięć ton i on - komedia
12:00 Książę Waleczny - film przygodowy
13:55 Małolat - komedia
15:45 Szalona rodzinka - komedia
18:00 Niekończąca się opowieść - film fantastyczny
20:00 Człowiek-rekin - film sf; Doktor Preston King prowadzi badania nad możliwością połączenia DNA człowieka i rekina. Z tego powodu latami jest obiektem kpin kolegów po fachu. Kolejne testy i fazy eksperymentu zaczynają jednak przynosić zaskakujące rezultaty. Doktor King zaprasza sceptycznych nastawionych naukowców na wyspę, aby przedstawić im wyniki badań. Okazuje się jednak, że jest to pułapka. Preston spuszcza z uwagi stworzonego przez siebie potwora - pół rekina, pół człowieka. Bestia ściga naukowców, ostatecznie obracając się także przeciwko stwórcy.
21:55 Najemnik - film sensacyjny
00:05 Shadowchaser IV: Wrota czasu - film sf
02:10 Łowca krokodyli - dokument
02:40 4music - muzyka

07:20 Był taki dzień (433) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Makłowicz w podróży
08:40 Polska i świat z historią w tle (110)
09:00 Ogniem i mieczem (1) - serial
10:10 Wajrak na tropie (5) - dokument
10:45 Zaproszenie
11:20 Historia kołem się toczy (1)
11:55 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:25 Cafe Historia (71) - publicystyka
12:45 Złoto dezertów - komedia
14:55 Polska i świat z historią w tle (79)
15:25 Cafe Historia (43) - publicystyka
15:40 Ex libris
16:00 Byłem żołnierzem Wehrmachtu (12)
16:25 Encyklopedia II wojny światowej
17:00 Ogniem i mieczem (2) - serial
18:00 NYS - tak się zaczęło - dokument
18:40 Łączy nas prawosławie - dokument
19:15 Dziennik telewizyjny
19:55 Spór o historię (53) - dokument
20:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:05 Flesz historii
21:30 Trzej Królowie - dokument
22:20 Był taki ktoś - dokument
23:30 Sensacje XX wieku - dokument
00:35 Zaproszenie
01:05 Widowisko - dokument
01:40 Dywizja marketing (15) - dokument
02:10 Miasto kobiet - dokument

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (100) - serial
09:50 Przyjaciel niedźwiedzi z Kamczatki - dokument
10:55 Program rozrywkowy - rozrywka
11:25 Słodkie życie (2) - serial
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:45 Najdziwniejsze zwierzęta świata (3) - dokument
13:50 Jaka to melodia? - rozrywka
14:25 Moda na sukces (5909) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Klan (2521) - serial
15:45 Drużyna A (9) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2522) - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:10 Pogoda
20:25 Chicago Fire (1) - serial
21:20 Po prostu. Program Tomasza Sekielskiego - publicystyka
22:00 Pokój 1408 - horror
23:55 Ekstradycja (1) - serial
00:55 Drużyna A (9) - serial
01:50 Świat się kręci
02:45 Notacje (620) - dokument

05:15 Rozmowy w toku - talk show
06:15 Mango - Telezakupy
07:20 Kobieta na krańcu świata (5)
07:55 Rajd Dakar (1) - sporty motorowe
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (178) - serial
12:15 Szpital (74) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (622) - serial
14:00 Wawa non stop (87) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (179) - serial
16:00 Rozmowy w toku - talk show
17:00 Wawa non stop (88) - rozrywka
18:00 Szpital (75) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Rajd Dakar (2) - sporty motorowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1845) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (988) - serial
21:30 Śmiertelna wyliczanka - thriller;
Cassie Mayweather i Sam Kennedy prowadzą śledztwo w sprawie zamordowania młodej kobiety. Niebawem na posterunek policji przychodzi nastoletni Richard Haywood, który chce zgłosić kradzież butów. Okazuje się, że ich ślady pasują do tych, które znaleziono na miejscu przestępstwa. Po spotkaniu z czarującym i uprzejmym Richardem Cassie nabiera podejrzeń. Pomimo że chłopak pochodzi z dobrego domu i jest synem wpływowego polityka, nie wzbudził on jej zaufania.
23:55 Kuba Wojewódzki (19) - talk show
00:55 Podkomisarz Brenda Johnson (4)
01:55 Tajemnice Smallville (17) - serial
02:55 Uwaga!

05:30 Z archiwum policji (7) - dokument
06:00 Codzienna 2 m 3 (13) - serial
06:30 Codzienna 2 m 3 (14) - serial
07:00 Tom i Jerry (91) - serial
07:05 Tom i Jerry (92) - serial
07:10 Tom i Jerry (93) - serial
07:30 Tom i Jerry (94) - serial
07:35 Tom i Jerry (95) - serial
07:40 Tom i Jerry (96) - serial
08:00 Zwariowane melodie (75 - 80) - serial
09:00 Zaklinacz psów (35) - dokument
10:00 Mój przyjaciel Marsjanin - komedia
12:00 Najpiękniejsze baśnie braci Grimm - film fantastyczny
13:30 Zbuntowany anioł (43) - serial
14:25 Niania (89) - serial
14:55 Niania (90) - serial
15:25 Kasia i Tomek (1) - serial
15:55 Robin Hood (11) - serial
17:00 Gliniarz i prokurator (1) - serial
17:55 Siły pierwotne (1) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (15) - serial
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (17) - serial
20:00 Podstępna gra - dramat obyczajowy
22:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (11) - serial
23:35 Spartakus: Krew i piach (1) - serial
00:50 Bestia z Wisconsin - horror
02:30 Taki jest świat

06:00 Faceci do wzięcia (73) - serial
06:35 30 lat śpiewamy Bogu - dokument
07:05 M jak miłość (416) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:25 Barwy szczęścia (1039) - serial
11:00 Oficjum bożonarodzeniowe z Soboru Świętej Trójcy w Hajnówce - dokument
12:00 Makłowicz w podróży
12:35 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (72) - dokument
13:10 Szkoła życia (1) - serial
14:00 Sylwester z kabaretem - rozrywka
15:05 Ja to mam szczęście! (2) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 M jak miłość (1029) - serial
17:15 Herkules (3) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1039) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1040) - serial
20:40 M jak miłość (1030) - serial
21:35 Kulisy serialu "M jak miłość" - dokument
21:45 Magazyn Ekspresu Reporterów
22:50 Schudnij, Ameryko! - dokument; W Stanach Zjednoczonych otyłość zabija 400 tysięcy osób rocznie. Demografowie ostrzegają, że średnia wieku w tym kraju spadnie, bo Amerykanie za dużo jedzą. Dziś otyłość zabija prawie tylu Amerykanów co papierosy.
23:55 Na linii strzału (32) - serial
00:50 Czas honoru (66) - serial
01:50 Magazyn Ekspresu Reporterów
02:55 Na linii strzału (32) - serial

06:35 W-11 wydział śledczy (1081) - serial
07:20 Sąd rodzinny (190) - serial
08:15 Sędzia Anna Maria Wesołowska (487) - serial
09:15 Dr House (2) - serial
10:10 Ostry dyżur (21) - serial
11:15 Mango - Telezakupy
12:50 Sąd rodzinny (191) - serial
13:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska (488) - serial
14:50 Tożsamość szpiega (13) - serial
15:50 Czerwony Orzeł (19) - serial
17:00 Przepis na życie (13) - serial
18:00 Dr House (3) - serial
19:00 Tożsamość szpiega (1) - serial
20:00 Mściciel - thriller; Młody Amerykanin zostaje zamordowany w czasie pełnienia misji humanitarnej w byłej Jugosławii. Ojciec ofiary, Stephen Edmonds, wynajmuje Calvina Dextera, aby odnalaził zabójcę syna, Zorana Zilicia. Dexter, były żołnierz sił specjalnych i bohater wojny w Wietnamie, obecnie jest płatnym mordercą. Po tragicznej śmierci żony i córki ma w życiu tylko jeden cel - przestępcom wojennym chce wymierzać sprawiedliwość, której nie można wyegzekwować od przedstawicieli rządu. Trop wiedzie go przez Bliski Wschód aż do Ameryki. Tam jego misja komplikuje się.
22:00 Partnerki (8) - serial
23:00 Błef Coogana - film sensacyjny
01:05 Dexter (4) - serial
02:20 Arkana magii - rozrywka

08:10 Zimo, idź precz! - dokument
09:45 Śmierć jak kromka chleba - dramat historyczny
12:00 Paavo Järvi dyryguje I Symfonią Schumanna - muzyka
12:50 Skrzydła - film obyczajowy
13:45 Śmierć jak kromka chleba - dramat historyczny
16:00 Tygodnik kulturalny - kultura
17:00 Zimo, idź precz! - dokument
18:35 Stracona noc - dramat psychologiczny; Wracającemu z Rzymu warszawskiemu literatowi Wacławowi Kisielskiemu późnym wieczorem na wiejskiej drodze popsuł się samochód. Musi więc wraz z szoferem Konstantym szukać nolegu w pobliskim dworku. Jego właścicielem jest Jan, który od śmierci matki sam zawiaduje podupadłym majątkiem. W posiadłości mieszkają także stróż Stanisław i jego piękna żona, Faustyna. Kisielski i jego kierowca zostają powitani bardzo serdecznie. Po kolacji literat i Jan wdają się w długą rozmowę.
19:30 Baśnie i bajki polskie (24) - serial
19:40 Baśnie i bajki polskie (25) - serial
19:55 Baśnie i bajki polskie (26) - serial
20:25 Wiosna Narodów w cichym zakałku - teatr
22:40 Obcy - film krótkometrażowy
23:20 Trzy - komediodramat
01:35 Szczęście - komedia

05:00 Wstawaj! Gramy! (2510) - rozrywka
06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:15 Świat według Kiepskich (148) - serial
09:00 Małanowski i Partnerzy (129) - serial
09:30 Małanowski i Partnerzy (130) - serial
10:00 Trudne sprawy (27) - serial
11:00 Dlaczego ja? (207) - serial
12:00 Dom nie do poznania (236) - rozrywka
13:00 Dom nie do poznania (237) - rozrywka
14:00 Pierwsza miłość (1810) - serial
14:45 Trudne sprawy (25) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Małanowski i Partnerzy (174) - serial
17:00 Dlaczego ja? (146) - serial
18:00 Pierwsza miłość (1811) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport - wiadomości sportowe
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (411) - serial
20:10 Komando - film sensacyjny; Wycofany ze służby pułkownik komandosów John Matrix żyje spokojnie z córką z dala od ludzi. Jego wrogowie zamierzają wykorzystać umiejętności byłego komandosa do niecnych celów. Porywają dziewczynkę; w zamian za jej uwolnienie pułkownik ma pomóc im w przejęciu władzy w jednym z państw karaibskich. John Matrix rusza w pościg.
22:00 Na linii ognia - thriller; Weteran amerykańskich tajnych służb specjalnych, Frank Horrigan - choć wypalony, zmęczony i zrezygnowany - wciąż jednak uchodzi za najlepszego w swym fachu. Od trzydziestu lat obwinia się o śmierć prezydenta Kennedy'ego.
00:45 Zabójcza rozgrywka - dramat kryminalny
02:50 Tajemnice Iosu

05:00 4music - muzyka
06:05 Ukryta miłość (134) - serial
07:00 Dekoratornia
07:50 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
08:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie - serial
08:30 Scooby Doo - serial
09:00 Mega Chichot - rozrywka
09:25 Wyspa piratów - film przygodowy
11:20 Małolat - komedia
13:00 Ślubna gorączka (10) - serial
14:00 Łowca krokodyli - dokument
14:30 Tylko muzyka. Must be the music (1) - rozrywka
16:00 Mega Chichot - rozrywka
16:30 Strażnik Teksasu (7) - serial
17:30 Komisarz Rex (1) - serial
18:30 Scooby Doo - serial
19:00 Kudłaty i Scooby Doo na tropie - serial
19:30 Szczenięcie lata Toma i Jerry'ego - serial
20:00 Najemnik - film sensacyjny; Żona wpływowego przemysłowca Jonasa Amblera zostaje porwana. Mężczyzna poprzysięga zemstę. Zatrudnia najemnika i poleca mu odnaleźć porywaczy. Kłopoty zaczynają się, gdy Ambler postanawia wziąć udział w akcji.
22:20 Lodowe piekło - film katastroficzny
00:05 Między Den. Jak zostać milionerem? (1) - rozrywka
01:05 Dekoratornia
01:35 To był dzień
02:35 4music - muzyka

07:20 Był taki dzień (434) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:10 Okrasa łamie przepisy
08:40 Cafe Historia (71) - publicystyka
09:05 Ogniem i mieczem (2) - serial
10:05 Między rajem a ziemią (1)
10:35 Zaproszenie
11:05 Polska i świat z historią w tle (16)
11:30 Spór o historię (53) - dokument
12:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:35 Flesz historii
13:00 Trzej Królowie - dokument
13:50 Był taki ktoś - dokument
15:00 Polska i świat z historią w tle (88)
15:20 Cafe Historia (40) - publicystyka
15:40 Ex libris
16:00 Oczywiste nieoczywiste (8)
16:25 Encyklopedia II wojny światowej
17:00 Ogniem i mieczem (3) - serial
18:05 Ułan Batalionu Żośka. Jan Rodowicz Anoda - dokument
19:05 Dziennik telewizyjny
19:45 Pradawni bogowie (3) - dokument
20:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
21:00 Polska i świat z historią w tle (112)
21:30 Kochankowie roku tygrysa
23:20 Sensacje XX wieku (145) - dokument
23:55 Sensacje XX wieku (98) - dokument
00:40 Między rajem a ziemią (1)
01:15 Dziewczęta z Nowolipiek - dramat

05:55 Info poranek
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie - publicystyka
08:25 Telezakupy
08:55 Boże Narodzenie w Kościele greckokatolickim - dokument
10:00 Najdziwniejsze zwierzęta świata (3) - dokument
11:00 Świat się kręci
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Przepis dnia
12:45 Magia wielkiego błękitu (1)
13:55 Jaka to melodia? - rozrywka
14:30 Moda na sukces (5910) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Klan (2522) - serial
15:45 Drużyna A (10) - serial
16:40 Polska non stop
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Jaka to melodia? - rozrywka
17:55 Klan (2523) - serial
18:30 Świat się kręci
19:15 Przepis dnia
19:30 Wiadomości
20:00 Sport - wiadomości sportowe
20:10 Pogoda
20:25 Droga - thriller; Mija kilka lat od katastrofy, która zniszczyła Ziemię. Cywilizacja legła w gruzach. Ludzie, którzy zdołali przetrwać, chcąc przeżyć i zdobyć pożywienie, grupują się w gangi i zostają kanibalami.
22:20 Papillon - dramat obyczajowy
00:55 Chicago Fire (1) - serial
01:50 Drużyna A (10) - serial
02:45 Świat się kręci

05:15 Rozmowy w toku - talk show
06:15 Mango - Telezakupy
07:20 Detektywi (742) - serial
07:55 Rajd Dakar (2) - sporty motorowe
08:00 Dzień dobry TVN
11:10 Ukryta prawda (179) - serial
12:15 Szpital (75) - serial
13:15 W-11 wydział śledczy (988) - serial
14:00 Wawa non stop (88) - rozrywka
15:00 Ukryta prawda (180) - serial
16:00 Rozmowy w toku - talk show
17:00 Wawa non stop (89) - rozrywka
18:00 Szpital (76) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport - wiadomości sportowe
19:35 Rajd Dakar (3) - sporty motorowe
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 Na Wspólnej (1846) - serial
20:45 W-11 wydział śledczy (975) - serial
21:30 Krwawa profesja - thriller;
Emerytowany agent FBI, Terry McCaleb, po zabiegu transplantacji serca musiał wycofać się z branży. Teraz wiedzie spokojne życie, zażywając pigułki i odbywając obowiązkowe wizyty u lekarza. Pewnego dnia nieznajoma kobieta prosi go, by podjął się prywatnego śledztwa i wyjaśnił okoliczności śmierci jej siostry, Glorii Rivers. Dziwnym trafem to właśnie jej serce wszczepiono McCalebowi. Morderstwo Glorii upozorowano na napad rabunkowy, ale detektyw podejrzewa, że dokonał go seryjny morderca - ten sam, którego ścigał przez wiele lat.
23:40 Agenci NCIS: Los Angeles (1) - serial
00:35 Prawo Agaty (5) - serial
01:35 Uwaga!

05:30 Z archiwum policji (9) - dokument
06:00 Codzienna 2 m 3 (15) - serial
06:30 Codzienna 2 m 3 (16) - serial
07:00 Tom i Jerry (97 - 102) - serial
08:00 Zwariowane melodie (81) - serial
08:05 Zwariowane melodie (82) - serial
08:10 Zwariowane melodie (83) - serial
08:30 Zwariowane melodie (84) - serial
08:35 Zwariowane melodie (85) - serial
08:40 Zwariowane melodie (86) - serial
09:00 Zaklinacz psów (36) - dokument
10:00 Medicopter (14) - serial
11:00 Kasia i Tomek (1) - serial
11:30 Niania (89) - serial
11:30 Niania (90) - serial
12:30 Zbuntowany anioł (43) - serial
13:30 Zbuntowany anioł (44) - serial
14:25 Niania (91) - serial
14:55 Niania (92) - serial
15:25 Kasia i Tomek (2) - serial
15:55 Robin Hood (12) - serial
17:00 Gliniarz i prokurator (2) - serial
17:55 Siły pierwotne (2) - serial
19:00 Pingwiny z Madagaskaru (16)
19:30 Pingwiny z Madagaskaru (18)
20:00 El Dorado - film przygodowy
22:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (12) - serial
23:00 Spartakus: Krew i piach (2) - serial
00:05 Hellraiser V: Wrota piekiel
02:05 W błasku fleszy
02:35 Dyżur (20) - dokument

06:00 Faceci do wzięcia (74) - serial
06:30 Zaklinaczka dzieci (12) - serial
07:05 M jak miłość (417) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:35 Barwy szczęścia (1040) - serial
11:15 Na dobre i na złe (205) - serial
12:15 Makłowicz w podróży
12:45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (73) - dokument
13:20 Szkoła życia (4) - serial
14:10 Świętokrzyska Gala Kabaretowa (3) - rozrywka
15:05 Ja to mam szczęście! (3) - serial
15:45 Panorama - kraj
16:05 Pogoda - kraj
16:15 M jak miłość (1030) - serial
17:05 Herkules (4) - serial
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram - wiadomości sportowe
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu - rozrywka
19:30 Barwy szczęścia (1040) - serial
20:05 Barwy szczęścia (1041) - serial
20:40 Na dobre i na złe (543) - serial
21:45 Kobieta na Marsie, mężczyzna na Wenus - komedia; Ariane i Hugo Marciacowie są małżeństwem od dziesięciu lat. Hugo jest zapracowanym szefem dużej firmy budowlanej i niewiele czasu poświęca rodzinie. Ariane dba o dom, opiekuje się dziećmi i zajmuje się obnośną sprzedażą biżuterii.
23:30 Zabójcze umysły (39) - serial
00:15 I kto to mówi? (4) - rozrywka
00:50 Kobieta na Marsie, mężczyzna na Wenus - komedia
02:35 Pogoda na piątek (4) - serial

05:30 Pascal: po prostu gotuj
06:05 We dwoje (3) - rozrywka
07:25 Męski typ (5) - talk show
07:55 Sąd rodzinny (191) - serial
08:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (488) - serial
09:55 Dr House (3) - serial
10:55 Ostry dyżur (22) - serial
11:55 Mango - Telezakupy
13:30 Sąd rodzinny (190) - serial
14:30 Sędzia Anna Maria Wesołowska (489) - serial
15:30 Tożsamość szpiega (1) - serial
16:25 Na Wspólnej (1845) - serial
17:00 Przepis na życie (1) - serial
18:00 Dr House (4) - serial
19:00 Tożsamość szpiega (2) - serial
20:00 Na rozstaju - film obyczajowy; Kierowca pedzącego z dużą prędkością auta podczas ostrego hamowania traci kontrolę nad pojazdem. Ofiarą groźnej kolizji jest Vincent Eastman, wzięty architekt i człowiek sukcesu. W retrospekcyjnych scenach kamera ukazuje kilka ostatnich tygodni z jego życia. Vincent jest od kilkunastu lat żonaty, ma 14-letnią córkę Meaghan, ale brakuje mu w życiu piómiennego uczucia i namiętności. Gdy poznaje seksowną i pełną życia Oliwię, angażuje się bez wahania w ten związek. Jego ułożone do tej pory życie ulega zniszczeniu.
22:10 Fringe: Na granicy światów (3) - serial
23:15 Historia przemocy - thriller
01:20 Arkana magii - rozrywka

08:15 Studio Kultura - kultura
08:20 David chce odlecieć - dokument
10:10 Przepłyniesz rzekę - dramat obyczajowy
11:40 Libera - Przewodnik po sztuce - dokument
11:50 Made in Polska (3) - muzyka
13:10 Jej portret - film psychologiczny
14:25 Przepłyniesz rzekę - dramat obyczajowy
16:00 Dolny Śląsk. Do zobaczenia (6)
16:30 Co Ty wiesz o nauce?
17:00 Studio Kultura - kultura
17:05 David chce odlecieć - dokument
18:50 Mateo Falcone - film krótkometrażowy
19:25 Karrypel kontra groszki (1) - serial
19:55 Informacje kulturalne
20:15 Bezmiar sprawiedliwości - dramat kryminalny; Łukasz, młody absolwent prawa, chce zrezygnować z zawodu. Jego ojciec prosi Michała Wilczka, znanego adwokata, aby przekonał chłopaka do zmiany zdania. Łukasz wyznaje Wilczkowi, że nie chce zostać prawnikiem, ponieważ prawo jest zbyt jednoznaczne. Aby uzmysłowić mu, że się myli, adwokat opowiada historię procesu Jerzego Kultra.
22:35 Studio Kultura - kultura
22:40 Taka historia - dokument
23:55 Performance (34) - kultura
00:40 Informacje kulturalne
01:00 Fryzjerka - komediodramat

07:20 Był taki dzień (39) - dokument
07:30 Dziennik telewizyjny
08:05 Makłowicz w podróży
08:40 Flesz historii
09:05 Ogniem i mieczem (3) - serial
10:10 Roztocze - w krainie jodły, buka i tarpana - dokument
10:50 Świat podróży według Ediego (2)
11:25 Pradawni bogowie (3) - dokument
12:05 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii - dokument
12:40 Polska i świat z historią w tle (112)
13:05 Kochankowie roku tygrysa
15:00 Polska i świat z historią w tle (49)
15:20 Cafe Historia (14) - publicystyka
15:45 Ex libris
16:00 Słowo daję (4) - dokument
16:30 Encyklopedia II wojny światowe
17:05 Ogniem i mieczem (4) - serial
18:10 Errata do biografii (21) - dokument
18:35 Brat Maria - dokument
19:00 Dziennik telewizyjny
19:45 Pradawni bogowie (4) - dokument
20:20 Ocalił od zapomnienia (16)
21:00 Ex libris
21:30 Tramwajada - film obyczajowy
22:50 Druga strona medalu - dokument
23:25 Sensacje XX wieku - dokument
00:35 Zaproszenie
01:05 Kaziu, Polska Ci dziękuje
02:00 Co dalej z tobą, Karolino? - dokument

Profilaktyka

Jak wzmocnić odporność dziecka zimą?

Zima to taka pora roku, kiedy szczególnie powinniśmy dbać o odporność naszych pociech. Dzieci chorują znacznie częściej niż osoby dorosłe, bo układ odpornościowy w pełni dojrzewa do 12 roku życia.

Oto kilka sposobów na to, jak ograniczyć liczbę chorób u dziecka i wzmocnić jego odporność.

1. Ubranie

Kluczem do sukcesu jest odpowiednio dobrany ubiór. Zbyt ciepłe ubranie oraz za wysoka temperatura w domu mogą powodować przeziębienia. Przegrzewanie powoduje zaburzenie systemu termoregulacji, czego wynikiem jest zbyt powolne reagowanie organizmu na zmiany temperatur. Rodzice powinni zadbać o utrzymanie odpowiedniej temperatury w mieszkaniu (optymalna to 20 st. C). O tej porze roku sprawdzi się ubranie „na cebulkę”.

2. Hartowanie

Zimą nie siedzmy w domu! Wychodzmy codziennie na spacer, co najmniej na godzinę. Układ oddechowy jest wtedy bardziej wydajny, zwiększa się pojemność płuc, ponadto krew rozprowadza więcej tlenu do organów. Organizm odwdzięczy się lepszą odpornością.

3. Uwaga na tłok

W okresie zimowym, na tyle, na ile to możliwe, powinniśmy unikać zmian temperatury i zamkniętych, zatłoczonych miejsc. Są to wylęgarnie zarazków, które narażają nasze dziecko na choroby.

4. Klimat

Aby wzmocnić odporność dziecka, polecana jest zmiana klimatu. Mobilizuje to organizm do szybkiej reakcji na nowe warunki. Jeśli możemy sobie na to pozwolić, zaplanujmy rodzinny wyjazd, najlepiej nad morze, ze względu na dobroczynny wpływ jodu na dojrzewanie układu odpornościowego. Taki wyjazd bardzo dobrze zrobi maluchowi, który często łapie infekcje. Jeżeli nie możesz sobie pozwolić na dłuższy urlop, wybierz się choć na krótką wycieczkę.

5. Nawilżanie

Ogrzewanie może powodować wysuszenie śluzówki, a wtedy bakterie i wirusy bez przeszkód przenikają do organizmu dziecka. Aby zapewnić odpowiednią wilgotność powietrza, należy zawiesić na kaloryferze pojemnik z wodą

bądź mokry ręcznik. Dobrym rozwiązaniem będzie również zakup nawilżacza powietrza.

6. Dieta

Dieta dziecka powinna być bogata w owoce i warzywa, które dostarczają wielu witamin i mikroelementów. Zimą możemy przygotować potrawy zarówno ze świeżych, jak i mrożonych owoców.

W diecie nie powinno zabraknąć:

- **marchewki** – działa antybakteryjnie,
- **owoców** – zawierają witaminę C, która wspomaga odporność, wzmacnia apetyt oraz ułatwia wchłanianie żelaza, np. jabłka działają antywirusowo,
- **miodu** – zawiera cukry proste, witaminę B, C, magnez, wapń, sód, potas,
- **czosnku** – wzmacnia odporność.

7. Suplementacja

Skonsultuj się ze swoim lekarzem i poproś o specyfikę dla twojego dziecka wspomagającą odporność. – Jeżeli dziecko niedawno chorowało, podaj mu probiotyki, które pomogą w odtworzeniu właściwej flory bakteryjnej i ochronią organizm przed ponownymi infekcjami – radzi Barbara Niebisz-Nowak, doradca ds. farmaceutycznych Mediq Apteka. Lepiej jednak nie dobierać suplementów na własną rękę, tylko poradzić się lekarza czy farmaceuty, bo nadmiar witamin może być równie niebez-

pieczny, jak ich niedobór.

8. Wietrzenie

Powinniśmy regularnie wietrzyć pomieszczenia, w których przebywamy – nie tylko przed snem, ale również podczas codziennych czynności. W okresie, gdy intensywniej ogrzewamy mieszkania, ważne jest utrzymanie odpowiedniej wilgotności powietrza. Najkorzystniejsza to 45-55 proc. Wtedy najlepiej się oddycha i śpi.

9. Sen

Bardzo ważny dla naszych pociech jest sen. Dziecko powinno spać od 8 do 10 godzin na dobę, a dzieci bardzo małe nawet więcej. Jest to czas nie tylko odpoczynku i regeneracji organizmu – sen wspomaga wiele innych funkcji takich jak: wzrost, naprawa tkanek, działanie pamięci. Niedostateczna ilość snu zakłóca produkcję nowych komórek, a odpowiednia zbawiennie wpływa na układ odpornościowy malucha. Zmęczony organizm łatwiej łapie infekcje.

10. Stres precz

Kolejnym czynnikiem, który niekorzystnie wpływa na układ odpornościowy dziecka, jest stres. Powinniśmy monitorować stan psychiczny naszych pociech. Dla malucha stresującą sytuacją może być pierwsze pójście do przedszkola czy późny powrót rodzica z pracy. Dlatego warto spędzać z dziećmi jak najwięcej czasu, dużo rozmawiać oraz doceniać ich wysiłki.

Forma

Szkrab na stoku

Zimą dziecko może popracować nad swoją kondycją. To również dobry czas, by pokazać mu coś nowego i rozwijać jego pasję.

Jazda na nartach to jedna z najpopularniejszych form spędzania wolnego czasu zimą. Często rodzice obawiają się, że ich dzieci są zbyt małe lub zbyt mało sprawne, by uprawiać ten sport. Nie ma określonej dolnej granicy wiekowej umożliwiającej rozpoczęcie przygody z nartami. Najwięcej zależy od predyspozycji malucha oraz chęci. Część instruktorów narciarstwa uważa, że u większości dzieci odpowiedni wiek na rozpoczęcie nauki jazdy to 4 lata. Dla takich maluchów ośrodki narciarskie otwierają specjalne wyciągi taśmowe. Z myślą o nich powstają również profesjonalne żłobki oraz przedszkola narciarskie, gdzie dziecko stopniowo oswaja się z nartami pod okiem profesjonalistów.

Gdy rozpoczynamy naukę jazdy na stoku, powinniśmy być dla malucha szczególnie wyrozumiali. Dziecko powinno lubić ruch,

zabawę oraz mieć w sobie nutkę rywalizacji. Ważne jest również, by czerpało przyjemność z kontaktów międzyludzkich i nie bało się instruktora.

Często wydaje nam się, że jeśli pociecha ma do nas zaufanie, będziemy najlepszymi nauczycielami. Niestety, w większości przypadków ta teoria się nie sprawdza. Zwykle podczas nauki chcemy przekazać jak najwięcej, a połowy maluch nie jest w stanie zapamiętać. Rodzic powinien liczyć się również z tym, że małe dziecko w tym wieku szybko się nudzi. Ważne jest również, by podczas pierwszych chwil na stoku nabrać dobrych nawyków narciarskich. Dlatego właśnie lepszym rozwiązaniem są szkoły.

Istotne jest, by podczas zimowych szaleństw nasze dziecko było bezpieczne. Pamiętajmy, że do 15 roku życia obowiązkowa jest jazda w kasku.

Zdrowie

Bądź w formie w karnawale

Święta, święta i... po świętach. Gdy już skończy się spędzanie długich godzin przy uginającym się od przysmaków stole, przychodzi czas zabawy. Problem pojawia się, gdy z przejedzenia nie mamy siły na taneczne szaleństwa. Oto kilka wskazówek, które pozwolą bawić się do samego rana przez cały karnawał.

Po świątecznym łakomstwie czas doprowadzić swój organizm do formy. Przede wszystkim należy połączyć lekkostrawną dietę ze środkami poprawiającymi trawienie i, co najważniejsze, z ruchem na świeżym powietrzu. Warto zacząć dzień od herbaty miętowej, która pobudza pracę jelit i wątroby. Podobne działanie mają tabletki z melisą lub syropy ziołowe z aloesem, szalwią i tymiankiem. Natomiast środki odchudzające z octem jabłkowym, olejem z nasion pinii albo morwą białą pomogą, gdy okaże się, że po świętach nie mieścimy się w nową sukienkę lub ulubiony garnitur.

Przed karnawalem warto zadbać także o wygląd skóry, włosów i paznokci. Pozytywny wpływ na włosy mają witaminy z grupy B oraz witaminy C i E, a także biotyna i retinol, które wzmacniają je i zapobiegają ich wypadaniu oraz siwieniu. Skrzyp polny i dostępne w każdej aptece balsamy wzmocnią paznokcie. By zadbać o zachwycający wygląd cery, należy stosować preparaty zawierające wyciąg z alg, koenzym Q10 oraz bratek lekarski. Kosmetyki z LHA (lipohydroksykwasem) pomogą odblokować pory skóry i przyspieszą odnowę komórkową.

Tańce do białego rana mogą być bardzo wyczerpujące. Nie będą jednak wyzwaniem dla kogoś, kto zawczasu włączył do swojej diety preparaty z żeń-szeniem, guaraną oraz witaminami C i E. Do wysiłku trzeba też przygotować mięśnie. By uniknąć m. in. bolesnych skurczów, farmaceuta poleci magnez, cynk i witaminę B6. By w tańcu nie przeszkadzały stawy, warto stosować preparaty z kolagenem, a na bolące stopy dobrze działają olejki: lawendowy, rozmarynowy i majerankowy.

Wszystkim naszym Czytelnikom życzymy szalonego karnawału z tańcami do białego rana!

OPIEKUNEM MERYTORYCZNYM STRONY POŚWIĘCONEJ ZDROWIU JEST MEDIQ POLSKA SP. Z O.O.

Horoskop

Koziorożec (22.12.-20.01.)
Powinieneś się teraz liczyć z pewnymi opóźnieniami w istotnych dla Ciebie sprawach. Winni będą niekoniecznie inni ludzie, ale raczej zbiegi okoliczności, na które trudno coś poradzić.

Wodnik (21.01.-19.0)
Opanuj frustrację i smutne nastroje – to naprawdę przemijająca sytuacja i za parę tygodni wszystko się ułoży. Aby oderwać się od tego, co Cię teraz martwi, pomyśl, jak ożywić życie towarzyskie.

Ryby (20.02.-20.03.)
Gwiazdy sprzyjają Ci teraz w sprawach rodzinnych i prywatnych. Bez względu na wiek i sytuację osobistą, przeżyjesz wiele dobrych chwil. Ludzie dla Ciebie ważni będą mili, życzliwi, wyjdą naprzeciw Twoim pragnieniom.

Baran (21.03.-21.04.)
W sprawach osobistych niełatwo Cię usatysfakcjonować, bo w miłości, jak i w przyjaźni, stawiasz drugiej osobie wysokie wymagania. Zastanów się, czy nie umieściłeś poprzeczki zbyt wysoko.

Byk (21.04.-21.05.)
To dobry czas, by wejść w nowy krąg zarówno ludzi, jak i spraw. Jeśli zmieniłeś pracę, zaczynamyś własną działalność, wszedłeś w nowy związek, bez trudu odnajdziesz się w nowej sytuacji.

Bliznięta (22.05.-22.06.)
Wystrzegaj się teraz nagłych decyzji, nieprzemyślanych działań i słów, a także ryzyka – szczególnie w sprawach finansowych. To nie jest dobry czas, by toczyć spory.

Rak (22.06.-22.07.)
Może Cię dopaść chandra, nawet bez szczególnych powodów. Nie daj się jej, niebawem nieoczekiwane, miłe wydarzenia poprawią Ci nastrój. Ktoś, kogo dobrze wspominasz, odezwie się po długim czasie milczenia. Bądź dobry dla siebie.

Lew (23.07.-23.08.)
Przeczekaj zły czas, obmyślaj plany działania, ale nie rozpoczynaj gry. Wiele spraw może Cię teraz męczyć i nużyć, znajdź sposób, aby za wiele o tym nie myśleć. Rób to, co lubisz, spotykaj się z fajnymi ludźmi.

Panna (24.08.-23.09.)
Być może otrzymasz zaproszenie, by spędzić weekend poza miejscem zamieszkania i wśród miłych ludzi. Nie zastanawiaj się zbyt długo, tylko z niego skorzystaj. Zmiana środowiska dobrze Ci robi, nabierzesz dystansu.

Waga (23.09.-22.10.)
Przypływ energii i większa łatwość podejmowania decyzji – tak w istotnych, jak i codziennych sprawach. Być może wykonasz pierwsze kroki w kierunku celów, o których myślisz od dawna.

Skorpion (24.10.-22.11.)
Łatwiej będzie teraz zwrócić się ku temu, co jest dla Ciebie dobre, interesujące czy ważne. Odetniesz się od ludzi i sytuacji, które nie dają Ci satysfakcji lub mają na Ciebie destrukcyjny wpływ.

Strzelec (23.11.-21.12.)
To dobry czas, by przedstawić innym ludziom swoje osiągnięcia i możliwości. Spotkasz się z zainteresowaniem i uznaniem. W sferze osobistej warto przyjrzeć się bliżej ludziom, z którymi zetknie Cię los.

Krzyżówki panoramiczne

Muz.: rosyjski ludowy, szarpany instrument muzyczny.	▼	Pisak pędzony przez wiatr	▼	Zool.: ryba akwariowa pozbawiona wzroku.	▼	Geogr.: miasto w pd.-zach. Peru.	▼	Sport: w judo: ćwiczenie, trening; geiko.	▼	Bawół indyjski	▼	Prawy dopływ Prypeci Ukraina	▼
		Przywłaszczanie rzeczy						Anatolij (ur. 41), radz. hok.				Imieniny 28. VIII., 20.X.	
▶		▼	▶	▼	▶	Geogr.: rzeka w Turcji, Syrii i Iraku.	▶					▼	▶
	4	23										13	
Bochater Lalki B.Prusa	▶							Vincent d' (1851-1931)	▶				
Chappe.				9		8	2	Nowela Bolesława Prusa	▼	20		7	
▶						Inaczej cwał.	▶						
		16		19		Zamiar, zamysł, pomysł							12
Nowela Orzeszkowej	▶				Jean Louis, fr. astronom	▶					Jednostka ilości informacji		Miesz. drożdżaka z baktrianem
			14		Rzeka w Brazylii i Paragwaju	▼							
▶			5	15				Nagroda Nobla z ekonomii 1981	▶				▼
Zool.: ptak leśny z rodziny trógonów; od pd. Meksyku po Kostarykę.	▶							Geogr.: wieś w woj. częstochowskim, na pn.-wsch. od Częstochowy.	▶				
					1					21		11	
Czółno wydrażone z pnia drzewa.											Himalajska koza		
						17		22					

1	2	3	4	5	6	7
17	18	19	20	21	22	23

8	9	10	11	12	13
---	---	----	----	----	----

14	15	16
----	----	----

		9	7		8
1		5		4	7
5	4				
9	5				
4		7	1		
		4		7	2
					9
		6		8	
		2		3	6
6	9	2			4

7	9				6
		4		6	
				5	7
				8	
4	2	5			
			8	1	
					7
					2
8	3				5
			5		2
			2	4	1
					8

				5	1	2	4
3	7	9					
			8	3	4		
9		2					1
							8
4				2	3		
1	9						
2				7		1	5
							3

Sylwester Kula zachęca do spróbowania nadziewanego makaronu cannelloni

Kulinarne ABC, czyli uczniowie Zespołu Szkół w Kowalewie Pomorskim proponują

Uczniowie klasy IV technikum kucharskiego podczas zajęć z technologii gastronomicznej z towaroznawstwem tym razem poznawali specjały kuchni włoskiej. Przygotowali makaron cannelloni nadziewany mięsem i pieczarkami, zapiekany w sosie pomidorowym, a na deser przyrządzili pyszne tiramisu.

Składniki (na 10 porcji):

Cannelloni nadziewane: nadzienie – 80 dag mielonego mięsa, 30 dag pieczarek, 10 dag cebuli, 1 ząbek czosnku, 1 jajko; sos – 5 dag koncentratu pomidorowego, 20 dag pomidorów w puszcze, 1 litr soku pomidorowego, 7 dag cebuli, 1 ząbek czosnku; pozostałe – 25 dag makaronu cannelloni, 30 dag żółtego sera, 2 dag masła, sól, pieprz, majeranek, bazylia, ostra papryka, tymianek, zioła prowansalskie, łyżeczka cukru.

Tiramisu: 1 kg sera mascarpone, 30-40 dag biszkoptów, 20 dag cukru pudru, 8-10 żółtek, 0,5 litra mocnego naparu kawy naturalnej, 80 ml likieru Amaretto, kakao.

Sposób przygotowania:

Makaron cannelloni – farsz: do mielonego mięsa dodać rozdrobniony ząbek czosnku, doprawić solą, pieprzem, papryką i majerankiem. Wszystko dokładnie wymieszać, przykryć i odstawić do lodówki na pół godziny. Cebulę pokroić w kostkę, pieczarki – w plasterki. Warzywa poddusić razem na patelni. Po wystudzeniu, razem z jajkiem, dodać do mielonego mięsa. Sos: cebulę pokroić w drobną kostkę i podsmażyć. Do garnka wlać sok pomidorowy, dodać przecier i pomidory z puszki oraz zeszkłą cebulę. Całość wymieszać z ziołami, przyprawami, rozdrobnionym ząbkem czosnku, dodać łyżeczkę cukru. Gotować do chwili uzyskania konsystencji gęstego sosu.

Naczynie żaroodporne wysmarować masłem, rurki makaronu wypełnić farszem i ułożyć w naczyniu. Polać obficie sosem tak, aby zostały nim przykryte. Następnie zetrzeć na tarce ser i posypać nim potrawę. Naczynie żaroodporne wstawić do piekarnika nagrzanego do 180 st. C i zapiekać makaron ok. 40 minut.

Tiramisu – żółtka utrzeć z cukrem pudrem na parze. Przygotowaną masę ostudzić, a następnie dodawać porcjami ser i wszystko razem ucierać. Masa powinna być gęsta. Do zimnego naparu kawy dodać Amaretto. Połowę biszkoptów namoczyć krótko w kawie (uważać, by się nie rozpadły). Ułożyć suche biszkopty na dnie formy, posypać kakao, rozsmarować połowę kremu, ponownie posypać lekko kakao, ułożyć namoczone biszkopty, posypać kakao i rozsmarować drugą połowę kremu. Przed podaniem posypać kakao.

Pogoda

Czwartek 2.01.2014

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

temperatura
minimalna/odczuwalna/maksymalna

-2/-3/3

ciśnienie

1005 hPa

wiatr

20 km/h

śnieg

0 mm

Piątek 3.01.2014

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

1/2/3

1005 hPa

10 km/h

0 mm

1006 hPa

17 km/h

0 mm

Sobota 4.01.2014

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

1/-3/3

1007 hPa

15 km/h

1 mm

999 hPa

17 km/h

0 mm

Niedziela 5.01.2014

dzień 7:00 - 19:00

noc 19:00 - 7:00

3/-1/5

992 hPa

24 km/h

0 mm

999 hPa

9 km/h

0 mm

Zabobony

Pochmurni bogowie

Dla naszych przodków niemal każde zjawisko atmosferyczne wiązało się z wiarą w demony i bóstwa. Nawet po przyjęciu chrześcijaństwa w X wieku, wiele tradycji i wierzeń pozostało w świadomości ludowej.

Słowiański Perun odpowiedzialny był, zdaniem naszych przodków, za miotanie piorunami

Bardzo ciekawe obyczaje zabobony dotyczyły piorunów i grzmotów. Kiedy kobiety usłyszały pierwszy wiosenny grzmot, wówczas musiały przetrwać się na ziemię i zrobić coś w rodzaju przewrotu. Zapewniało to sprawne robenie masła przez cały rok. Śmieszne? Może i tak, ale taki zwyczaj przetrwał w okolicach Kalisza jeszcze w XIX wieku. Kto z nas w dzieciństwie nie szukał kamieni nazywanych „piorunami” albo „strzałkami”? To pozostało nam także po naszych słowiańskich przodkach. Znalezione kamyki przechowywano w domach jako środek przeciw urokom i boleściom brzucha. Kamieniem pocierano z góry na dół bolące miejsce. Niestety, nasi przodkowie nie zdawali sobie sprawy, że „strzałki” to skamieliny żyjących przed tysiącami lat żyłówek zwanych belemnitami.

Zanim Franklin wynalazł piorunochron, niebezpieczeństwo spalania domu przez piorun było bardzo duże. Ludzie wierzyli, że piorun nie trafia w dany dom przypadkowo. Na Podhalu do dziś mówi się: „W złe drzewo piorun bije, bo Pan Bóg gniewa się, co ono ludziom despekt czyni. Z takiego drzewa drzazgę za pas zaszyć, bo takie drzewo nie śmie służyć złemu, bo dobremu duchowi”. Jeśli szukamy więc szczęścia niepotrzebne nam zachodnie królicze łapki, ale zwykła drzazga z drzewa ugodzonego piorunem.

Jeśli idziemy ulicą w wietrzny dzień, nie przywiązujemy do tego faktu wielkiego znaczenia. Słowianie wierzyli, że w wietrze znajdują się demony. Jeśli nadsierpniowymi polami pojawiał się delikatny wietrzyk sądzono, że to nikt inny jak dobry duch nazywany Poświstem. Poświstowi należało się koniecznie pokłonić. Szczególnym zjawiskiem w kręgu demonologii powietrznej był latawiec. Wyobrażano go sobie w postaci czarnych ptaków, identyfikowano

z wiatrem i wirami powietrznymi. Latawce ginęły podczas burzy, zabijane przez pioruny. O funkcjonowaniu tego wyobrażenia demonicznego w świadomości naszego ludu świadczą może fragment zeznań złożonych w 1664 r. przed sądem miejskim w Turku, przez kobietę oskarżoną o uprawianie czarów. Oskarżona, przedstawiając sabaty czarownic odprowadzane na Łysej Górze, stwierdziła m.in., iż do tańca „...grałam latawiec na wielkich skrzydkach”. Uważano, że latawce nawiedzają kobiety – zwłaszcza młode i samotne – i oddają się rozkoszom.

Kiedy patrzymy na „spadające gwiazdy” na nocnym niebie, wypowiadamy w myślach życzenie. A nasi przodkowie uważali, że to latawiec zrywa się ze złotego łańcucha: „Latawiec, gdy wypatrzył sobie najpiękniejszą niewiastę czy dziewczę wiejską, zrywał ogniwo złote, którym był przykuty do nieba, i rzucał się z obłoków. W tym przelocie świecił jak świetna gwiazda, ale im bliżej ziemi, tracił blask swój niebiański, odpadały mu skrzydła, a przybierał postać najdorodniejszego młodzieńca. Żadna kobieta nie była w stanie oprzeć się potędego spojrzenia”.

Oczywiście, zagrożeni byli także przystojni mężczyźni, ponieważ na nich, pod postacią spadających gwiazd, czyhały demony kobiece – tzw. łeleki. Jeszcze w 1842 roku radzono by: „Widząc lecącą gwiazdę, a chcąc uratować duszę, trzeba rzucić w górę płatek płócienny”. Demony powietrzne pojmowane były jako dusze dzieci zmarłych bez chrztu, a niekiedy także i porońców, latające z wiatrem, jak również i z burzą. Wierzono, iż mogą one przybierać postać ludzką, w zasadzie jednak wyobrażano je sobie pod postacią małych ptaszków, puszczyków, białych gołębi czy dużych czarnych ptaków. Niekiedy miały one napastować ludzi przechodzących drogą czy pracują-

cych w polu, domagając się od nich chrztu. Ich ulubionym miejscem pobytu były krzyże i figury święte stojące przy rozstajach dróg.

Gdy nasi przodkowie zobaczyli na polu małą trąbę powietrzną, mówili o tym zjawisku „czarcie wesele”. Do dziś spotyka się w naszych okolicach stwierdzenie „piaskowy diabeł”. Dane zjawiska atmosferyczne bardzo często przynosiły ujemne skutki zarówno dla gospodarstwa, jak i dla samego człowieka. Potężne wichury zrywały dachy domów, wyrwały drzwi i okiennice, niszczyły drzewostan, rozwalaly stogi i powodowały szereg innych szkód w obejściu i na polu. Z kolei szereg chorób i dolegliwości występujących u ludzi wyprawiano z faktu „owiania” czy „trącenia” przez „złe powietrze”, jak np. obłąd, zawroty głowy, niemoc, paraliż czy wszelkiego rodzaju opuchliny i wyrzuty skórne, a niekiedy nawet i śmierć. Stąd zapewne wywodzi się popularne w regionie siedleckim powiedzenie: „Wiatr trącił – wiatr ubił”. Przypomnieć tu także warto, iż do niedawna jeszcze w środowiskach wiejskich obowiązywało tabu otwierania okien w izbach. Przestrzeganie tego tabu chronić miało ludzi przed nieoczekiwanym wtargnięciem do wnętrza mieszkania „cugu” mogącego spowodować jakieś dolegliwości czy choroby.

Wśród wyobrażeń z kręgu demonologii atmosferycznej za szczególnie złośliwie ustosunkowane do ludzi uważane były demony chmur burzowych i gradowych. Aby odstraszyć burzę, uderzano w kościelne dzwony. Na odpustach wiejskich można również było kupić dzwonki loretańskie. Czasem jeden z dzwonków kościelnych miał inskrypcję: Fulgura frango (pioruny rozłamuję). W początkach XX w. władze kościelne wydały kategoryczny zakaz używania dzwonów kościelnych w celu odpędzania chmur burzowych i gradowych, co zapewne wpłynęło także na zanikanie wierzeń w magiczną moc dzwonka loretańskiego. By zastrzymać chmury gradowe mówiono modlitwy, stawiano na oknie gromnicę, palono zioła z wianków i kładziono nimi w stronę idącej chmury. W wierzeniach ludowych występują istoty demoniczne zwane planetnikami, jak również chmurnikami czy obłocznikami. Planetnikami byli: „...żywi ludzie, posiadający te właściwości, że w czasie burzy lub na krótko przednijkają z ziemi w sposób dla innych niedostrzegalny bądź też zostają w oczach świadków wciągnięci przez chmurę (czy wyjątkowo przez tęczę). Dźwigają oni na sobie chmury i prowadzą je, gdzie im wyznaczono”.

Piotr Wołyński

XIX wiek

Zebranie u Paszoty

Polscy politycy w czasie zaborów działali w Austrii, Niemczech czy Rosji. Zasiadali w parlamentach, byli nawet premierami. Problem polegał na tym, że to głównie ziemianie i intelektualiści interesowali się sytuacją kraju. Gorzej było z chłopami. W 1885 roku jednym z pierwszych przykładów łamania tej zasady było zebranie w Pływaczewie.

25 października 1885 roku w Pływaczewie odbyło się zebranie wyborcze. Nie zorganizował go jednak żaden polityk czy bogaty właściciel ziemski, a rolnik – Paszota – w swoim domu. Przewodniczącym zebrania został wyrobnik z Kowalewa – Franciszek Pawłowski. Nie przemawiano pięknie, ale w prostych słowach tłumaczono, dlaczego warto głosować na polskich kandydatów do parlamentu. Wybory nie wyglądały tak jak dziś. Głosowanie było jawne i nierówne. Zwykli ludzie, np. mieszkańcy Pływaczewa (oczywiście tylko mężczyźni), po-

dzieleni byli na trzy grupy – klasy wyborcze. Siła głosu odpowiadała ilości zapłaconych przez wyborcę podatków. Prawyborcy wybierali w głosowaniu wyborców, czyli tzw. walmanów, a dopiero ci właściwych posłów.

W Pływaczewie kandydatami na walmanów byli: Jan Łukiewski i Antoni Stopniewski, Franciszek Łukiewski i Michał Łukiewski.

„Taki Paszota z Pływaczewa, taki Pawłowski z Kowalewa, oto przyszłość nasza, oto młoda Polska” – kwitowały gazety.

(pw)

Finanse

Zapłacili w kapłonach

Jak głosi stare porzekadło, są dwie pewne rzeczy na tym świecie – śmierć i podatki. Mieszkańcy wsi musieli płacić daniny, ale i pracować na rzecz swoich panów. Oto ciekawe przykłady takich zobowiązań w Nowej Wsi Królewskiej.

Praca chłopów na polach pana nigdy nie była ich ulubionym zajęciem. Co bogatsi wynajmowali nawet parobków – podwykonawców, by za nich realizowali przykry obowiązek

Jeszcze w średniowieczu sołtys Nowej Wsi (wówczas Dietrichswalde) zobowiązany był dostarczyć swemu panu na zamek w Rogoźnie 50 szkojców (rodzaj srebrnej monety). Później do tego obowiązku dołożono kolejny – wykonywanie za darmo pracy na zamku. Zwolniony z podatków i opłat był kościół w Nowej Wsi. Pozostali osadnicy płacili na św. Marcina do zamku w Rogoźnie 15 szkojców, 2 koguty, 2 kury oraz 4 korce owsa. Miejscowy karczmarz oddawał 3 kopy kur.

Sporym obciążeniem dla osadników był szarwark. Czym

był? Przymusem pracy na rzecz pana. Funkcjonował do 1958 roku. Znane współcześnie czyszczenie i rekonstrukcja przydrożnych rowów przez rolników były pozostałością po nim.

Mieszkańcy Nowej Wsi zaprotestowali przeciwko takiemu odrobkowi w XVIII wieku. Ówczesny właściciel zamienił robocizną na podatek w naturze. Zamiast pracy, osadnicy dostarczali rocznie 26 kapłonów. Ciekawe, ile osób wolałoby dziś zamiast płacenia podatków odrabiać je na rzecz państwa jako szarwark?

(pw)

Hodowla

Indor w zagrodzie

W USA to nieodzowny element Święta Dziękczynienia, w Polsce wciąż przegrywa z mięsem z kur czy kaczek. Tymczasem przydomowa hodowla indyka nie jest specjalnie trudna.

Pisklakom indyków wystarczy ściółka ze słomy czy wiórów drzewnych (nie należy stosować piasku leśnego, trocin, igliwia czy liści). Może ona być przykryta warstwą papieru. Chodzi o to, by nie podjadały ściółki w pierwszych dniach swojego życia. Temperatura w strefie przebywania ptaków w pierwszym tygodniu ich życia powinna wynosić 34-36 st. C. Do 6. tygodnia życia powinno się ją co

tydzień obniżać o około 3 stopnie, aż do poziomu 18-22 st. C. Temperatura mierzona przy brzegu kręgu powinna wynosić 21-23 st. C. Bardzo ważną rolę w odchowie indyków odgrywa światło. Właściwe jego natężenie i długość dnia świetlnego ograniczają występowanie kanibalizmu. W pierwszych dniach życia konieczne jest całonocne oświetlenie.

Indyczęta pod względem po-

trzeb żywieniowych i pokarmowych są najbardziej wymagającą grupą wśród drobiu. Obdarzone bardzo szybkim tempem wzrostu, potrzebują pasz bogatych w białko i witaminy. Najwygodniej żywić pisklęta paszą pełnoporcjową z zakupu, która jest zbilansowana stosownie do wymagań indyków w poszczególnych okresach życia.

(pw)

Uprawy

Łokaś pod osłoną nocy

Żeruje w nocy, dlatego rolnik o tym, że jego pole zostało zaatakowane przez łokasia dowiaduje się dopiero, gdy ten pozostawi po sobie gołe place.

Łokaś garbatek - podobnie jak wiele innych chrząszczy - ma zabawną nazwę. Nie do śmiechu jest jednak temu, kto doświadczy działania jego larw. Te w swoim menu mają liście młodych zbóż. Żerują nocą, dlatego o ich działalności dowiadujemy się już po czasie, gdy na polu widać różnej wielkości puste place - tzw. łysiny. Larwy zapadają w zimowy letarg wraz z nastaniem mrozów. Niestety, obecna zima przypomina bardziej jesień i ciągle trzeba się liczyć z ich obecnością.

Larwy łokasia, po okresie mrozów, uaktywniają się ponow-

nie wiosną. Wznawiają żer na oziminach i trawach, następnie atakują zboża jare. Trwa to aż do maja. Chrząszcze łokasia pojawiają się w czerwcu, żerując podobnie jak larwy. Także prowadzą nocny tryb życia. Dorosłe postacie tego szkodnika wyjadają nasiona z kłosów.

Aktualnie w Polsce nie ma zarejestrowanych insektycydów do zwalczania garbatka. W tym przypadku zaleca się jednak niszczenie chwastów jednoliściennych - alternatywnych roślin pokarmowych dla larw. Występowaniu łokasia garbatka sprzyja także:

spory udział zbóż w płodozmianach, uproszczenia w zabiegach agrotechnicznych, uprawa po wieloletnich odłogach i użytkach zielonych, zaperzenie gleb.

(pw)

Aktualnie w Polsce nie ma zarejestrowanych insektycydów do zwalczania garbatka

Uprawy

Niedoceniany materiał na pasze

Pszenżyto to mieszaniec zbóż, którego historia sięga XIX wieku. Jest idealnym materiałem na pasze. W Polsce pierwszą jego odmianą było Lasko, które liczy sobie 32 lata.

Pszenżyto nabiera coraz większego znaczenia ze względu na swe cechy. Charakteryzuje się małymi wymaganiami środowiskowymi - może być uprawiane na piaszczystych glebach, a tych w Polsce mamy najwięcej. Jest odporne na choroby. Uzyskiwane plony są zadowalające, a wartość pokarmowa ziarna może konkurować z pszenicą.

Pszenżyto jest wykorzystywane głównie w gospodarstwach z wysoką obsadą trzody chlewnej lub drobiu. Posiada mniej włókna surowego niż owies, jęczmień i pszenica oraz więcej węglowodanów łatwostrawnych. Pod względem zawartości tłuszczu i składników mineralnych, ziarno nie wykazuje istotnych różnic w porównaniu z żytem i pszenicą. Nie obserwuje się także większych różnic w poziomie energii brutto.

Pszenżyto ma zbliżoną do pszenicy zawartość czynników antyżywnościowych, a 3-4 razy mniejszą niż żyto. Ziarno może być stosowane w mieszankach dla brojlerów i prosiąt (nawet do 90 proc. dawki), bez negatywnego wpływu na poziom wyników produkcyjnych. Jest również dosko-

nałą paszą dla przeżuwaczy i surowcem do sporządzania kiszzonek ze strączkowymi.

Obecnie powierzchnia uprawy tego zboża na świecie to około 3,5 mln ha, w tym w Polsce około 1,2 mln ha, co stanowi 1/3 ogółu upraw światowych.

(pw)

Dopłaty

Kapka do paliwa

95 groszy za litr - tyle wynosić będzie stawka zwrotu podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego dla rolników.

Zwrot podatku będzie możliwy po złożeniu odpowiednich dokumentów (faktur lub ich kopii) w siedzibie gminy. Biorąc pod uwagę dane za lata 2006-2013, przewiduje się, że powierzchnia użytków rolnych, do której producenci rolni będą ubiegać się w 2014 r. o zwrot podatku akcy-

zowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, nie powinna przekroczyć 2/3 powierzchni referencyjnej użytków rolnych objętych systemem jednolitych płatności obszarowych.

(pw)

Hodowla

I świnka ma ospę

Choć nie wydają niebezpieczne, to narażają hodowców na straty finansowe. Choroby skórne trzody chlewnej często są bagatelizowane.

Choroby skórne trzody chlewnej można podzielić na dwie grupy. W pierwszej znajduje się klasyczny pomór świń, różyczka czy zespół skórno-nerkowy. O ich obecności świadczy skóra zabarwiona na czerwono lub sina.

Symptomami schorzeń drugiej grupy są wypryski. Jedną z takich przypadłości jest ospa świń. W naszym kraju występuje bardzo rzadko. Podobnie jak w przypadku ludzkiej wersji tego schorzenia, wirus przenoszony jest przez pchły. Objawy choroby to początkowo małe, okrągłe zaczerwienienia skóry, które stopniowo powiększają się do około 1,5-2 cm, tworząc wyraźnie ograniczone, czerwone grudki. Po kilku dniach tworzą się pęcherzyki z charakterystycznym wgłębieniem na szczycie. Po 2-3 dniach pęcherzyki pękają, pojawiają się owrzodzenia, zasklepiające się strupem. Strupy po 4-6 dniach odpadają, a ich miejsce zajmują czerwone blizny.

Łupież rozpoczyna się od

zmian skóry w okolicy brzusznej (zarumienienie i złuszczenia naskórka), które stopniowo rozprzestrzeniają się po całym ciele. Czerwone guzki powiększają się odśrodkowo, tworząc kolisty kształt z różowo-czerwonym zgrubieniem. Choroba najczęściej dotyka warchlaki.

Brak witamin A i B, cynku i żelaza może przyczynić się do grzybicy skóry u świń. Pierwsze zmiany pojawiają się na skórze głowy, szyi, grzbiecie i bokach klatki piersiowej. Pierwotnie małe, owalne, czerwono-sine wykwity przekształcają się w guzki pokryte strupami. Zmiany powiększają się i zlewają, zajmując powierzchnię o średnicy kilku, kilkunastu centymetrów. W miejscach zmienionych dochodzi do wypadania szczeciny i złuszczenia naskórka. Choroba może ustąpić samoczynnie po około 4-6 tygodniach lub rozprzestrzenić się na znaczną powierzchnię ciała.

(pw)

Przepisy

Nie zapomnij o ankiecie

Biurokracja czasami potrafi przerazić. Mogą się o tym przekonać młodzi rolnicy, którzy otrzymali premię na samodzielne rozpoczęcie gospodarowania. Jednym z wielu ich obowiązków było wypełnienie ankiety monitorującej. Kto tego nie zrobił, może dostać karę.

Ankieta to dla pracowników Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa szansa, by sprawdzić czy program „Ułatwienie startu młodym rolnikom” właściwie działa. Na jej podstawie badana jest skuteczność i efektywność udzielonej pomocy, a także formułowane są wnioski dotyczące zasad i warunków przyznania takiego wsparcia w przyszłości. Ankietę monitorującą należy dostarczyć do oddziału regionalne-

go ARiMR nie wcześniej niż po upływie 4 lat i 10 miesięcy, licząc od dnia wypłaty pomocy, jednak nie później niż do dnia upływu 5 lat od wypłaty pomocy. To ważne terminy, ponieważ brak złożenia ankiety skutkować może karą finansową. Formularz ankiety oraz instrukcja, jak ją wypełnić są dostępne na stronie internetowej ARiMR www.arimr.gov.pl.

(pw)

Piłka nożna

Srebro z Lidzbarka

21 grudnia drużyna młodzików Unii Wąbrzeźno wzięła udział w IV Świątecznym Ogólnopolskim Turnieju Piłki Nożnej Młodzików KAMEX CUP 2013 w Lidzbarku Welskim. W zawodach wystąpiło 12 zespołów.

Do rywalizacji stanęły zespoły PONCIO Lidzbark (dwa), Stomil Olsztyn (dwa), Wkra Działdowo, Jeziorak Iława, Lech Rypin, Polonia Bydgoszcz, Olimpia Elbląg, Don Bosco Ostróda i MKS Mława.

W pierwszym etapie turnieju młodzicy pokonali Stomil Olsztyn 4:0. W drugim okazali się lepsi od PONCIO II Lidzbark. Ostatni pojedynek grupowy to remis z Wkrą Działdowo. Unici zajęli pierwsze miejsce w grupie.

W fazie finałowej na początek młodzicy podzielili się punktami z PONCIO I Lidzbark. W drugim pojedynku z MKS Mława również nie było rozstrzygnięcia. Wynik remisowy 0:0 dał wąbrzeźnianom 2. lokatę. Zawody wygrała drużyna MKS Mława.

– Pozostał spory niedosyt,

bo w obu meczach to my byliśmy zdecydowanie lepsi. Zabrakło, niestety, trochę szczęścia i zimnej krwi pod bramką. Chłopakom należą się duże brawa, bo pokazali, że potrafią już fajnie grać i tworzą zgraną ekipę – komentuje trener Sebastian Isbrandt.

Unia wystąpiła w składzie: Kacper Muszałski, Jakub Kuźmiński, Jakub Godlewski, Nikolas Kankowski, Patryk Kamiński, Eryk Gajewski, Wiktor Kopeć, Jakub Sajda.

Dawid Otremba,
fot. nadesłane

Młodzicy Unii znakomicie zakończyli rok, zajmując II miejsce w Lidzbarku

Piłka ręczna

Licealistki mistrzyniami

Uczennice wąbrzeskiego liceum ogólnokształcącego zdobyły tytuł mistrzyń województwa podczas finału licealiady. Odbył się on w Wąbrzeźnie na kilka dni przed świąteczną przerwą.

Do zawodów przystąpiło pięć najlepszych reprezentacji z półfinałów. Oprócz naszego zespołu, zagrały licealistki ze Świecia, Strzelna, Włocławka i Torunia. Rywalizowano systemem każdy z każdym.

Na otwarcie wąbrzeźnianki pewnie pokonały koleżanki z Włocławka. W kolejnej potyczce odprawiły Strzelno. Wyszły zwycięsko również z pojedynku ze Świeciem. O końcowym sukcesie miało zdecydować starcie z licealistkami z Torunia. Mecz miał bardzo wyrównany przebieg. Na szczęście, więcej zimnej krwi zachowały uczennice z Wąbrzeźna, które pokonały rywalki 19:17. Dzięki wygranej zdobyły tytuł mistrzyń województwa.

Dawid Otremba,
fot. Magda Zaręba

Uczennice LO Wąbrzeźno zdobyły tytuł mistrzyń województwa

Piłka nożna

Zdobywali doświadczenie

W ostatnich dniach grudnia drużyna żaków Unii Wąbrzeźno uczestniczyła w halowym turnieju piłki nożnej DAP Toruń CUP 2013 U8. Młodzie zaliczyli dwa remisy, dwie porażki i jedną wygraną, plasując się na 9. miejscu.

W turnieju wzięło udział 10 zespołów podzielonych na dwie grupy. Wąbrzeski trafił do grupy drugiej, razem z Wartą Poznań, Dwunastką Włocławek, Golem Brodnica i DAP Toruń. Po dwóch bezbramkowych remisach i dwóch porażkach, nasi piłkarze zajęli ostatnie miejsce w grupie. Dało to

prawo gry o 9. miejsce. Przeciwnikiem była drużyna Małego Piłkarza Inowrocław, którą unicy pokonali po serii rzutów karnych 2:0 (w regulaminowym czasie gry był remis 0:0). Turniej wygrał zespół Soccer Inowrocław przed DAP Toruń i Olimpią Grudziądz.

Żacy wystąpili w składzie: Jan

Wojnowski, Wiktor Czerwiński, Antek Pawłowski, Kacper Patyk, Sebastian Drozdalski, Marcel Cieślowski, Kuba Mrocza, Mikołaj Wojdak, Miłosz Michałowski, Kuba Jabłoński, Oliwier Czerwiński.

Dawid Otremba

Piłka nożna

Tuż za pudłem

21 grudnia trampkarze wąbrzeskiej Unii uczestniczyli w towarzyskim turnieju piłki nożnej halowej. W zawodach wystartowało sześć drużyn.

Ariel Rużycki odbiera puchar za IV miejsce

Obok wąbrzeskich trampkarzy, w turnieju zagrały dwa zespoły Legii Chełmża, Unisławia Unisław, Mustang Ostaszewo, Kasztelan Papowo Biskupie. Nasza drużyna, po wygraniu grupy A, uległa w półfinale, po bardzo zaciętym pojedynku, zespołowi Mustanga

Ostaszewo 1:2. W starciu o brązowy medal Legia Chełmża I ograła naszych piłkarzy 3:1. Ostatecznie trampkarze uplasowali się na 4. miejscu.

Dawid Otremba,
fot. nadesłane

Piłka ręczna

Trójka na piątkę

Reprezentantki Szkoły Podstawowej nr 3 zdobyły tytuł mistrzyń województwa w piłce ręcznej dziewcząt. W rozegranym w Lubiczu finale wygrały wszystkie swoje mecze.

W turnieju finałowym Wojewódzkich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w minipiłce ręcznej dziewcząt zagrały, obok wąbrzeskiego zespołu, najlepsze trzy ekipy z półfinałów: SP Lubicz, SP Dąbrowa Chełmińska oraz SP Szubin.

Pojedynek półfinałowy z gospodarzami, rozegrany tydzień wcześniej, został zaliczony, więc nasze dziewczyny przystąpiły do turnieju z dwoma punktami na starcie. Pozostała walka z dwiema reprezentacjami. W pierwszym meczu uczennice trójki dość łatwo ograły rywalki z Dąbrowy Chełmińskiej, zwyciężając 16:10. Po tym spotkaniu stało się jasne, że starcie z Szubinem może dać tytuł mistrzowski. Dziewczęta przystą-

piły do pojedynku mocno zmobilizowane przez trenera Taczynskiego. Dało to efekt w postaci zwycięstwa 17:14. Reprezentantki Szkoły Podstawowej nr 3 zostały mistrzyniami województwa.

– To wielki sukces młodych szczypiornistek. Pokazały dziś charakter. Na pochwały zasłużył cały zespół – skomentował trener Taczynski.

Zwycięski team wystąpił w składzie: Oliwia Gocolińska, Martyna Klimek, Wiktoria Moskal, Klaudia Stasiak, Julia Szczepańska, Ola Szczygieł, Oliwia Armata, Kinga Gołębiewska, Oliwia Gołębiewska, Laura Seroka, Julia Świś.

Dawid Otremba

**Zamieść reklamę swojej firmy
w Tygodniku Regionu Wąbrzeskiego
ZADZWOŃ !!! tel. (56) 682 26 80**

CWA TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

Piłka ręczna

Złote szczypiornistki

Piłkarki ręczne wąbrzeskiego Gimnazjum nr 1 sięgnęły po kolejne mistrzostwo województwa. Tytuł przypieczętowały podczas turnieju w Wąbrzeźnie.

Droga do mistrzostwa była jednak długa. Najpierw 13 grudnia w Brodnicy odbył się Półfinał Wojewódzkiej Piłki Ręcznej Dziewcząt w ramach rozgrywek Kujawsko-Pomorskiego Szkolnego Związku Sportowego. Udział w nim wzięły 4 zespoły: Gimnazjum z Lipna, Gimnazjum z Osiecin, Gimnazjum nr 1 z Wąbrzeźna oraz gospodynie.

Po losowaniu, w pierwszym spotkaniu gimnazjalistki z Brodnicy gładko pokonały rywalki z Lipna 18:2 i czekały już na finałowego rywala. Wąbrzeźnianki, po bardzo słabym meczu, zwyciężyły jednak rówieśniczki z Osiecin 15:6. Przegrane zespoły spotkały się w meczu pocieszenia. Zwycięsko z tego pojedynku wyszło Gimnazjum Osiecin.

Brodnica i Wąbrzeźno miały zagwarantowany już awans do finału wojewódzkiego. Mecz finałowy miał jednak duże znaczenie. Faworytkami były gospodynie. Starcie było bardzo emocjonujące. Począ-

tek był wyrównany. Po kwadransie brodniczanki objęły dwubramkowe prowadzenie, które utrzymały do końca pierwszej połowy. W drugiej odsłonie wąbrzeźnianki próbowały gonić wynik, lecz bezskutecznie. Co gorsza, w 30. minucie meczu rywalki odskoczyły na 4 bramki. Jarosław Rutkowski poprosił o czas i to tchnęło nowego ducha w zawodniczki z Wąbrzeźna. Zdecydowanie twardsza obrona i skuteczniejsza gra w ataku pozwoliły doprowadzić do remisu. Decydujący cios mogły zadać przeciwniczki, ponieważ to one były w posiadaniu piłki. Jednak świetna obrona wąbrzeskich gimnazjalistek, wręcz desperacka, nie pozwoliła rywalkom oddać rzutu na bramkę. Na 12 sekund przed końcem meczu zabójczą akcję, zakończoną golem, przeprowadziły nasze reprezentantki. W ostatnich chwilach wyrwały wygraną brodniczankom.

Oba zespoły rywalizowały da-

lej w finale wojewódzkim, który odbył się w Wąbrzeźnie. Nasze dziewczęta, jak zwykle, nie zawiodły. Pokonały rówieśniczki z Brodnicy, Strzelna i Kęsowa, zdobywając kolejny raz tytuł mistrzyń województwa oraz prawo reprezentowania naszego regionu w Ogólnopolskiej Gimnazjadzie w Halowych Grach Zespołowych. W poprzednich latach na tym szczepie szczypiornistki z Wąbrzeźna zdobywały już medale (2012 złoty, 2011 i 2013 srebrny).

Mistrzowski zespół zagrał w składzie: Monika Dziura, Monika Kochańska, Julia Prus, Kira Zielińska, Weronika Dąbrowska, Klaudia Klimek, Patrycja Kłosińska, Joanna Król, Katarzyna Kucharczyk, Joanna Kwiatkowska, Paulina Łuczyńska, Zuzanna Rutkowska, Ola Sumińska, Olga Wartecka, Lucyna Sobecka, Weronika Weber. Opiekunem zespołu jest Jarosław Rutkowski.

Tekst i fot. Dawid Otremba

Szczypiornistki wąbrzeskiego gimnazjum zdobyły kolejny tytuł mistrzowski

Piłka nożna

Kolejna wygrana

II Turniej Piłkarskiej Ligi Malucha odbył się w Książkach. Młodzi gospodarze nie mieli litości dla rywali, zwyciężając po raz drugi z rzędu.

W pierwszym meczu, otwierającym sobotni turniej, zawodnicy szkółki zmierzyli się z zespołem Wisłki Bydgoszcz. Po jednostronnym pojedynku udało się wygrać skromnie 1:0. Bramkę na wagę trzech punktów zdobył Maciej Michewicz.

Drugie starcie to spotkanie z dobrze znanymi kolegami z MKS-u. Gra była zacięta, obie strony miały wiele sytuacji do zdobycia

gola, ale nie potrafiły ich wykorzystać. Na szczęście na 10 sekund przed końcem meczu piłkę, po rzucie rżnym, przechwycił bramkarz Oskar Kruk i celnym podaniem uruchomił napastnika Alana Rużyckiego, który w ostatniej akcji strzelił swoją pierwszą tego dnia i zwycięską dla zespołu bramkę.

W trzecim meczu piłkarze z Książek zaaplikowali Chemikowi Bydgoszcz dwa gole. Stracili jedną

bramkę, ale nie miało to wpływu na wynik spotkania. Kolejne dwa gole zdobył Maciek Michewicz.

Kolejny rywal SPK Książki to Wisłka II Bydgoszcz. Pierwszą bramkę stracili gospodarze, ale odpowiedzieli dwiema (Maciej Michewicz, Alan Rużycki). Ostatnie tego dnia starcie to rywalizacja z Wisłą Gruczno i wygrana 3:0.

Piłkarze SPK Książki zakończyli turniej na fotelu lidera. Na zakończenie wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali słodkie ufundowane przez wójta gminy Książki Jerzego Polcyna. Puchar fair play od Ewy Jędrzejewskiej-Głowackiej, dyrektorki Szkoły Podstawowej w Książkach, trafił w ręce piłkarzy Chemika.

Kolejne zmagania w Piłkarskiej Lidze Malucha już niebawem.

Dawid Otremba, fot. nadesłane

Piłkarze Szkółki Piłkarskiej Książki z pucharem za wygraną

Powiat

Prestiż dla Worwo

Plakat, podział na grupy AMBER CUP 2014

dokończenie ze str. 1

4 stycznia wąbrzeźnianie powalczą o awans do turnieju głównego. W eliminacjach wystąpi 28 ekip w czterech grupach. Z każdej awans do ćwierćfinałów wywalczą dwie najlepsze.

W drodze losowania, które odbyło się 21 grudnia w siedzibie Agencji Promocji Miasta Słupsk, WORWO trafiło do grupy C. Los nie był łaskawy dla wąbrzeskiego zespołu, choć mogło być gorzej. Zawodnicy Worwo powalczą o awans z E-Megasport Szczecin, Visan Team, Jantarem Ustka, Grahamem Sierakowice, Plastronem Lotyń oraz J.R Kondys Malbork. Zdecydowanym faworytem jest zespół ze Szczecina, oparty na byłych zawodnikach Pogoni Szczecin. Wąbrzeźnianom przyjdzie rywalizować z tak znanymi zawodnikami jak Radek Majdan, Jarek Chwastek czy Bartek Ława. Prawdopodobnie w ekipie E-Megasport zagra również zawodnik Sivassporu i reprezentacji Polski Kamil Grosicki.

Dawid Otremba

Oglądaj Amber Cup 2014 !!!

Link do transmisji z turnieju:

<http://imprezylive.pl/?p=4060>

Mecze Worwo Wąbrzeźno od godz.15.00

Piłka nożna

III F najlepsza

19 grudnia w Gimnazjum nr 1 odbył się w Świąteczny Turniej Piłki Nożnej dla Chłopców. W zawodach wzięli uczniowie pięciu klas, grali każdy z każdym. Po zaciętej i emocjonującej rywalizacji zwycięstwo w klasyfikacji końcowej odniosła klasa III f (na zdj.). Wygrała, bo miała lepszy bilans bramkowy od III e. Wszyscy uczestnicy rywalizacji zgodnie zadeklarowali chęć uczestniczenia w kolejnych imprezach sportowych, organizowanych w ramach realizacji programu „WF z klasą”.

Dawid Otremba, fot. nadesłane

Agro-Lider Liga

Niegościnnie gospodarz

Krótko przed świętami rozgrywki Agro-Lider Ligi osiągnęły półmetek. W czwartym turnieju, którego gospodarzem była drużyna Agro-Lidera, nie zabrakło emocji i walki do końca. Słaby występ zanotował wicelider rozgrywek.

Grupa A

Kolejny raz w jednej grupie znalazły się trzy zespoły z mistrzowskimi aspiracjami: Sahara, Worwo, Agro-Lider. Ciężko było wskazać pewniaka do awansu. Ktoś z silnej trójki musiał odpaść. W poprzednim turnieju spadło Worwo. W tej grupie walczyła jeszcze Pływalia.

Turniej zainauguowało starcie ekipy Waldka Mielnika z gospodarzami. To był mecz bez historii, zakończony pewną i wysoką wygraną biało-czerwonych. Zwycięstwo Agro-Lidera emocji nie budziło, natomiast jego rozmiary już tak.

Drugi pojedynek w grupie A był meczem kluczowym dla układu sił w tej grupie. Podrażnione ostatnią wysoką porażką Worwo wzięło rewanż na zawodnikach Sahary. Od początku jego dominacja była bezdyskusyjna, a efekt to cztery zdobyte gole. W końcówce piłkarze z Golubia trafili honorowo i pojedynek zakończył się identycznym wynikiem, jak w poprzednim turnieju - 4:1 - tym razem na korzyść wążbrzeźnian.

Po chwili na złapanie oddechu żółto-niebiescy stanęli do rywalizacji z Pływalią, która tego dnia była w słabiej formie. Skrzętnie wykorzystali to gracze Worwo, zwyciężając pewnie 7:1. Z sześcioma punktami na koncie nie mogli być pewni awansu. Wszystkie wątpliwości rozwiązał pojedynek golubiaków z gospodarzami. Wygrana 2:1 Agro-Lidera dała awans do półfinałów tej drużynie i Worwo.

Ostatnie mecze w tej grupie decydowały już tylko o kolejności miejsc. Rywalizacja Agro-Lidera i Worwo zakończyła się wygraną tych drugich 5:2. Na zakończenie piłkarze z Golubia ośmiedzili sobie nieco brak awansu, demolując zespół Pływali 10:2. Nie dało to im jednak nic więcej, poza zajęciem szóstego miejsca w całym turnieju.

Grupa B

W tej grupie rywalizacja toczyła się do ostatniej sekundy. Lider, Katarzynki, mierzył się z Bonsai, Tropsem i Underartem. Na otwarcie Katarzynki podzieliły się punktami z Bonsai. Chwilę potem Trops skromnie pokonał Tygrysy. Druga kolejka to spodziewane zwycięstwa faworytów. Najpierw piłkarze Katarzynek ograli Underart, któremu porażka zamknęła drogę do awansu. Potem Trops ponownie zdobył komplet punktów, zwyciężając Bonsai 4:0. Po tych pojedynkach wiadomym było, że kwestia gry w półfinałach rozegra się między liderem a Bonsai. Ci

drudzy ostatnie starcie z Underartem wygrali pewnie różnicą 5 trafień. Wynik powinien być jednak wyższy, gdyby nie nonszalancja i słabiotka skuteczność.

Kończąc rywalizację mecz Katarzynek z pewnym już miejscem w czwórce Tropsem był bardzo emocjonujący. Na wynik tego starcia czekali zawodnicy Bonsai, którzy liczyli strzelone i stracone gole. Przegrana Katarzynek różnicą więcej niż jednej bramki eliminowała ich z turnieju. Trops, grający na luzie, pierwszy zdobył gola i zrobiło się gorąco. Brakowało jednego trafienia, by liderzy po raz pierwszy w sezonie znaleźli się poza czwórką. Dowieźli jednak taki wynik do końca i, mimo po-

rażki, zdołali zakwalifikować się do półfinałów. Zdecydował lepszy bilans bramkowy.

Półfinały, mecze finałowe

Pierwszą parę walczącą o awans tworzyły Worwo i Katarzynki. O tym, jak bardzo wyrównane są pojedynki między tymi zespołami, nie trzeba przypominać. Wygrana Katarzynek i awans do finału dawały bezcenną przewagę w tabeli. Zdawali sobie z tego sprawę zawodnicy Worwo, którzy postawili się przeciwnikom.

Kilka akcji po obu stronach mogło dać prowadzenie którejś z ekip. Lekką optyczną przewagę mieli żółto-niebiescy. Po jednej z akcji Katarzynek piłkę przejął bramkarz Worwo Marcin Leis,

Worwo udanie zrewanżowało się Saharze za ostatnią porażkę

który dokładnym wyrzutem przez całą długość boiska obsłużył Marcina Stempskiego. Ten przyjął futbolówkę i w sytuacji sam na sam nie pomylił się. Prowadzenie Worwo utrzymywało się do ostatniej minuty. Wtedy to żółto-niebiescy wykonywali rzut różny. Nieporozumienie wykorzystał napastnik Katarzynek, który pokazowo uratował swój zespół od porażki. Finalistę wyłonić musiała seria rzutów karnych. Niespodziewanie w bramce Worwo stanął Dariusz Kamper. Jak się okazało, był to strzał w dziesiątkę. Obronił on ostatniego karnego wykonywanego przez zawodnika lidera. Dodatkowo jego koledzy z drużyny nie pomylili się i dzięki temu Worwo po raz trzeci w tym sezonie zameldowało się w finale.

Drugi półfinał dostarczył mniej emocji. Gospodarze spokojnie i pewnie pokonali odradzający się Trops, dla którego był to pierwszy mecz w fazie pucharowej w bieżącym sezonie.

Starcie o trzecie miejsce było ciekawe. Początek to akcja za akcją. Pierwsi na prowadzenie wyszli piłkarze Tropsu, ale Katarzynki odpowiedziały. Potem padł drugi gol i kolejne wyrównanie lidera. Wreszcie od stanu 2:2 przewagę osiągnęli zawodnicy Tropsu, którzy dwa razy pokonali bramkarza lidera, Maciaszka. Do końca spotkania pozostała jedna minuta. Tradycji stało się zadość i Katarzynkom 60 sekund zajęło doprowadzenie do remisu. Kolejna seria karnych miała zdecydować o kolejności zajętych miejsc. Po raz drugi tego dnia Katarzynki przegrały.

W finale zmierzyły się ekipy

Worwo i Agro-Lidera. W grupie zdecydowanie lepsza była ta pierwsza. Znalazło to potwierdzenie również w finałowym starciu. Worwo od początku przeważało i kontrolowało grę. Jeden niecelny strzał piłkarzy Agro-Lidera w stronę bramki Worwo i jedna zabójcza kontra, która przyniosła gola - to było wszystko, czym gospodarze zaskoczyli żółto-niebieskich, a jednak tyle starczyło, by triumfować w turnieju. Worwo dążyło od odwrócenia wyniku, ale cudów w bramce dokonywał Leszek Dąbrowski, który kilkakrotnie uchronił swój zespół od straty gola. Ostatecznie finał zakończył się zwycięstwem gospodarzy 1:0.

Na zakończenie organizatorzy wybrali dwóch zawodników ze zwycięskiego teamu i uhonorowali ich tytułami najlepszego zawodnika i bramkarza. Odpowiednio otrzymali je Paweł Ładniak i Leszek Dąbrowski.

Po grudniowym turnieju w górnej części tabeli zrobiło się nieco ciasniej. Worwo i Agro-Lider zniwelowały straty do lidera. Najwięcej w Agro-Lider Cup straciła golubiska Sahara, która zrównała się punktami z Worwo. Do gry wrócił również Trops.

Kolejne zawody 11 stycznia. Gospodarzem będą Katarzynki, które w grupie zagrają z Agro-Liderem, Worwo i Underartem. W drugiej powalczą Sahara, Trops, Bonsai i Pływalia.

Do 10 stycznia trwa okienko transferowe, które pozwala na zmianę barw dwóm zawodnikom. Wszystkie roszady należy zgłaszać do rady drużyn.

Tekst i fot.
Dawid Otremba

Komplet wyników Agro - Lider Cup 2014

Pływalia	Agro-Lider Wąbrzeźno	0:7
WORWO	TKKF „Sahara”	4:1
Pływalia	WORWO	1:7
Agro-Lider Wąbrzeźno	TKKF „Sahara”	2:1
Agro-Lider Wąbrzeźno	WORWO	2:5
Pływalia	TKKF „Sahara”	2:10

Katarzynki	Bonsai	0:0
Underart / Reflex	Trops	0:1
Katarzynki	Underart / Reflex	3:0
Bonsai	Trops	0:4
Bonsai	Underart / Reflex	6:1
Katarzynki	Trops	0:1

WORWO	KATARZYNKI	1:1K.3:2
TROPS	AGRO - LIDER	1:3

KATARZYNKI	TROPS	4:4 k. 1:2
------------	-------	------------

AGRO - LIDER	WORWO	1:0
--------------	-------	-----

Tabela Agro – Lider Ligi

Miejsce	Drużyna	Liczba punktów
1	KATARZYNKI	34
2	SAHARA TKKF	27
	WORWO	27
4	AGRO - LIDER	23
5	TROPS	15
6	UNDERART	12
7	BONSAI	11
8	PŁYWALIA	6

Zwycięska ekipa Agro-Lidera